

Neatmetama referendumo dėl dvigubos pilietybės galimybė

Diskusijos dėl dvigubos pilietybės užvirė po 2006 m. rudenį paskelbto Konstitucinio Teismo išaiškinimo.

Delfi.lt nuotr.

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) – Prezidento Valdo Adamkaus sudaryta teisės specialistų darbo grupė, turinti pateikti išvadas, kaip tobulinti pilietybės santykius reguliuojančius teisės aktus, neatmeta referendumo dėl dvigubos pilietybės surengimo galimybės.

Prezidento patarėja teisės klausimais Aušra Rauličkytė sakė, kad šiuo metu yra svarstomi du variantai: ar pateikti vien tik Pilietybės įstatymo pataisas, ar siūlyti keisti Konstituciją ir atitinkamai keisti patį Pilietybės įstatymą.

Anot patarėjos, jei darbo grupė

nuspręstų, kad Konstitucijos keitimas yra reikalingas, tokia išvada būtų Seimui pateikta „geranoriška bendradarbiavimo forma“, atsižvelgiant į tai, kad prezidentas neturi teisės inicijuoti referendumo.

A. Rauličkytė teigė, kad šiuo metu darbo grupė dirba, svarstydamą galimybes numatyti liberalesnę dvigubos pilietybės suteikimo tvarką, tačiau kartu išlaikant ir tam tikrus saugiklius.

Pasak patarėjos, darbo grupė turėtų baigti darbą iki vasario 1 dienos, kaip yra įpareigota, tačiau neatmetama galimybė, kad jos darbas gali būti pratęstas dar mėnesiui. V. Adamkus darbo grupę sudarė praėjusių metų spalio pabaigoje. Joje dirbti buvo paskirti 9 teisininkai. Už darbo grupės veiklą yra atsakinga A. prezidento patarėja A. Rauličkytė.

Nukelta į 6 psl.

Lietuvos metų žmogus – Valdas Adamkus

Prezidentas Valdas Adamkus.

ELTOS nuotr.

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) – Šalies gyventojai prezidentą Valdą Adamką išrinko Lietuvos 2008 metų žmogumi. V. Adamkus, kuriam šiemet suėjo 82 metai, tokio pripažinimo nusipelnė jau septintą kartą. Svarbiausias šių metų įvykis, daugumos gyventojų nuomone, buvo rudens įvykę Seimo rinkimai.

Tokie yra rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų bendrovės „Baltijos tyrimai“ gruodį atliktos apklausos rezultatai.

Apklausos rezultatai parodė, kad už V. Adamką, kaip Metų žmogų, pasisakė 17,3 proc. apklaustųjų. Nuo šalies vadovo atsiliko Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas (12,7 proc.) ir eurokomisarė Dalia Grybauskaitė (11,3 proc.). Ketvirtoje vietoje atsidūrė

Nukelta į 6 psl.

Lietuva pasisako už ES pagalbą sprendžiant dujų klausimą

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Iš Ukrainos pateiktos informacijos apie įvykių eigą dėl dujų tiekimo matyti, kad padėtis yra sudėtinga, todėl Lietuva pasisako už Europos Sąjungos (ES) įsitraukimą sprendžiant dujų tiekimo klausimą. Tai pirmadienį sakė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Kaip žinoma, Rusijos ir Ukrainos dujų įmonės iki šiol nesudarė dujų tiekimo sutarties 2009 metams, nes Ukraina nesutinka su naujomis dujų

kainomis. Sausio 1 d. Rusija nutraukė dujų tiekimą Ukrainai, o vėliau „Gazprom“ apkaltino Ukrainą, kad dėl jos kaltės įmonės vartotojai Europoje negavo 50 mln. kubinių metrų dujų. Ukraina tvirtina, kad dėl sutrikimų kalta Rusija ir neigia nusavinanti dujas.

Pirmadienį dėl ES vaidmens Ukrainos ir Rusijos ginče pokalbiai tarp ES ambasadorių vyko Briuselyje, kurie bus pratęsti sausio 8 d. ES užsienio reikalų ministrų susitikime Prahoje.

„Ministras V. Ušackas pažymi, kad ES aktyvus vaidmuo sprendžiant Rusijos ir Ukrainos ginčą dėl dujų tiekimo atitiktų ES Rytų kaimynystės gaires ir prisidėtų užtikrinant visos ES energetinį saugumą“, – teigė URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamento pareigas laikinai einantis R. Kačinskas.

Apžvalgininkai pažymi, kad ES šalys laikosi skirtingos nuomonės, kaip reaguoti į Rusijos ir Ukrainos ginčą.

Baltijos oro erdvę saugos Danijos kariai

Danijos kariai.

Sauliaus Jankausko (ELTA) nuotr.

Šiauliai, sausio 5 d. (ELTA) – Baltijos valstybių oro erdvę saugančius ir Lietuvoje įsikūrusius JAV karinių oro pajėgų karius pakeis Danijos kariai.

Sausio 4 d. Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų (KOP) Aviacijos bazėje Šiauliuose vyko NATO oro policijos funkcijas Baltijos valstybėse vykdančių karinių vienetų pasikeitimo iškilnės. Jose dalyvavo JAV

ir Danijos diplomatai, JAV ir Danijos gynybos atašė, Lietuvos karinių oro pajėgų ir Aviacijos bazės vadovybė.

Danijos karinės oro pajėgos šią NATO oro policijos misiją Baltijos valstybėse vykdys antrą kartą. Pirmą kartą Danijos kariai šioje misijoje dalyvavo 2004 metais. Danų kariniame vienete tarnaus per 50 karių, kurie oro erdvę saugos keturiais naikintuvais F-16.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Skubėkite išsitiirti kaulų (p. 2)
- R. Dagys: Svarbu atkurti šeimos įvaizdį (p. 3, 8)
- Telkiniuose. Sulaužyto likimo herojai lietuviškame filme „Loss“. St. Petersburg lietuvių žinios (p. 4)
- Komentaras. Lietuviai kariai Afganistane (p. 5, 11)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Pinklės (19) (p. 9)
- Rotušę puoš M. Rosenthalio „Laisvės spalvos“ (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.48 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-05-09

Redaktorės žodis

Šiais metais minime ne vieną ir net ne dvi Lietuvai ir lietuviams svarbias datas. Viena jų – Lietuvos vardo 1000-metis. Šią sukaktį, vos Naujiesiems 2009 metams prasidėjus, jau paminėjo Sydney, Australijoje, gyvenantys lietuviai. Belaukiant Naujųjų metų Australijos lietuvių aplankė 12 Lietuvos „Tūkstantmečio odisėjos“ buriuotojų, su burlaivių po pasaulį keliaujantys ir Lietuvos vardą garsinantys dar nuo praėjusių 2008 metų.

Sydney juos pasitiko daugiau kaip 400 Australijos lietuvių. Pasiuntiniai iš Lietuvos įsijungė į tuo metu vykusius Australijos lietuvių dienų renginius ir tapo svarbiausia jų dalimi. Nekantriai „Tūkstantmečio odisėjos“ laukiame ir čia, Amerikoje: Miami, Philadelphia, New York ir Bostone.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Atšventėte 40–metį? Skubėkite išsitirti kaulų!

Lietuvoje sergančiųjų osteoporoze yra apie 250 tūkstančių. Didesnę dalį sudaro moterys. Žiema – tai metas, kai gydytojai vis dažniau į medicinos korteles rašo diagnozę „osteoporozę“. Kodėl? Nes žiemą lengva pagriūti ir susilaužyti kaulus. O greitai lūžtantys kaulai byloja apie smarkiai progresavusią osteoporozę. Apie šios ligos keliamą grėsmę, tikimybę susirgti ir gydymo galimybes kalbamės su gydytoju **Gediminu Miliūnu**, Panevėžio apskrities ligoninės Neurochirurgijos skyriaus vedėju.

– Kokia liga yra osteoporozę?

– Osteoporozę – tai kaulų retėjimo liga. Kaulas praranda stiprumą, tampa trapus ir lengvai pažeidžiamas. Blogiausia, kad liga vystosi be simptomų, be skausmo. Ir ji dažniausiai nustatoma tik įvykus kaulo lūžiui. Tuomet jau tenka gydyti ne tik kaulų retėjimą, bet ir lūžį. Mūsų tikslas – kad neįvyktų lūžis. Svarbu diagnozuoti ir gydyti iki lūžio.

Kaulų lūžis yra sunkiai gydomas, dalis pacientų tampa invalidais, dalis net miršta, be to, gydymas brangiai kainuoja. Įvykus lūžiui, atliekama operacija. Osteoporozės pažeistų kaulų lūžis sunkiai gyja. Dažniausiai lūžta rankų, kojų kaulai, stuburo slanksteliai. Pastarieji, liaudiškai tariant, susiploja. Jie gali pradėti spausti šalia esančius nervus ar nugaros smegenis, gali sukelti skausmus ar kartais net sutrikdyti galūnių judesius.

Sulūžus slanksteliui, gali būti leidžiama tokia speciali medžiaga – medicininis cementas. Kartais atliekama fiksacija metaliniais varžtais.

– Kodėl vystosi osteoporozę?

– Ši liga ima vystytis vyresniame amžiuje. Moterys serga du kartus dažniau nei vyrai. Gali, aišku, sirgti ir jaunesni žmonės. Statistiškai pasikačiuota, kad moterys dažniau ima sirgti nuo 40 metų. Tai siejama su hormonų pokyčiais. Osteoporozę padidinėja pomenopauzės periodu. Tuomet moters organizme sumažėja estrogenų. Manoma, kad būtent estrogenų trūkumas ir tampa osteoporozės vystymosi priežastimi. Hormonų įtaka osteoporozės vystymuisi yra didžiulė.

Profilaktinė patikra ir, esant reikalui, gydymas iki lūžio yra labai reikalingas. Reikėtų profilaktiškai tikrinti vyresnes nei 40 metų amžiaus moteris.

Ne visi žmonės serga. Kai kam rizika susirgti didesnė nei kitiems. Labiau susirgti šia liga rizikuoja tos, kurių tėvai sirgo šia liga, smulkesnio kūno sudėjimo, rūkančios, nevengiančios alkoholio, fiziškai neaktyvios, nepakankamai gaunančios kalcio ir vitamino D, geriančios daug kavos ir tos, kurioms anksti prasidėjo menopauzė. Tokioms moterims būtina sulaukus keturiasdešimties kasmet profilaktiškai atlikti kaulų tankio matavimo tyrimą.

– Kada medikai nustato osteoporozę? Ar sudėtinga diagnozuoti šią ligą?

– Osteoporozę iš karto neatsiranda, ji vystosi palaipsniui, ilgai. Kai

įvyksta kaulo lūžis, ir tada išsiaiškinama, kad yra osteoporozę, vadinasi, diagnozuota per vėlai. Kaulo lūžis įvyksta, kai liga jau gerokai pažengusi. O diagnozuoti šią ligą ankstyvų stadijų tikrai nėra sudėtinga. Daugelyje šalies gydymo įstaigų yra aparatai, matuojantys kaulų tankį. Teikia pasidomėti.

– Jeigu žmogus nejaučia ligos vystymosi, jam neskauda, tuomet gydytojams tikrai nebus lengva įtikinti žmogų tirtis kaulus...

– Taip, lietuviai pas medikus dažniausiai eina tuomet, kai skauda. Tačiau yra kai kurie požymiai, kurie mums leidžia įtarti, kad žmogaus kaulas jau retėja. Pavyzdžiui, menka trauma sukelia kaulo lūžį, jis sugyja ir neilgai trukus kaulas lūžta kitoje vietoje. Vadinasi, kaulai jau retėja, būtina kuo greičiau skubėti pas medikus. Vėliau ima mažėti ūgis, atsiranda kupra.

– Nejaugi iš tiesų, pakanka nedidelio sutrenkimo, kad kaulas lūžtų?

– Kuo daugiau kaulas netenka masės, kuo labiau jis išretėja, tuo didesnė tikimybė, kad jis lūš. Žmonėms atrodo, kad kaulas lūžta be jokios priežasties. Kelia žmogus įprastą svorį ir jam įvyksta nugaros slankstelio lūžis. Arba paslysta, krinta, viena ranka atsiremia, ir jau įvyksta rankos

ar šlaunikaulio kaulo lūžis. Tokio lūžio, atrodo, neturėjo būti.

– Ką patartumėte daryti osteoporoze sergančioms moterims? Kaip stiprinti savo kaulus? Kokie šiuo metu yra gydymo metodai, būdai, vaistai? Kiek jie efektyvūs?

– Ankstyvose stadijose patariau ma gyventi sveikiau – aktyviai judėti, vengti kavos ir alkoholio, vartoti vitaminą D ir kalcį. Kai liga aptinkama vėlesnių stadijų gydymas yra ilgalaikis. Vaistų šiuo metu tikrai yra daug. Bėda tik, kad, net ir gydant, ga-lima sulaukti kaulų lūžio. Todėl pacientai turėtų saugotis, nes lūžis gali įvykti ir dėl menko smūgio. Tai itin aktualu šaltuoju metų periodu, kai slidu.

Gydant vaistais, būklė gerėja palaipsniui – geriausias poveikis pasiekiamas po keleto metų nuolatinio vartojimo. Taip pat svarbu nepamiršti, kad, vartojant vaistus, būtina reguliariai matuoti kaulų tankį.

Vienas naujausių ir veiksmingiausių vaistų šiuo metu yra *stroncio ranelatas*. Šis vaistas atkuria kaulinę masę, paprasčiau sakant, sutvirtina kaulus.

Kalbėjosi
Daiva Ausėnaitė

„Sveikas žmogus“

Kiekvienais metais Šiaulių sveikuoliai Naujuosius metus sutinka maudynėmis Prūdėlio ežere. Ne išimtis ir šie metai. Šiaulių sveikuoliams – nešaltas ledinis Prūdėlio ežero vanduo. 2009 m. sausio 2 d.

Sauliaus Jankausko (ELTA) nuotr.

R. DAGYS: SVARBU ATKURTI ŠEIMOS ĮVAIZDĮ

Socialinės apsaugos ir darbo ministras **Rimantas Jonas Dagys** sako, kad vienas iš jo prioritetinių darbų – pakelti šeimos įvaizdį. „O tai, kad Europos Sąjunga šioje vietoje neturi jokios aiškos politikos, yra jos Achilo kulnas. Tai, kad ES pasiruošusi tvarkingai ir prabangiai išmirti, manęs asmeniškai nežavi“, – interviu lrt.lt kalbėjo R. J. Dagys.

– Kokie bus svarbiausi Jūsų uždaviniai šiame poste?

– Pirmas ir pats greičiausias uždavinys – taip sutvarkyti socialinio draudimo sistemą, kad ji daugiau nepatirtų tokių krizių kaip dabar – iššauktų įvairiais nepamatuotais sprendimais, politikų populizmu ir nesiremiančių išsamia prognoze, galinčia numatyti, kaip mūsų „Sodros“ sistema veiks po keletos metų, atsižvelgiant į tai, kad vyksta visuomenės senėjimas.

Antras uždavinys – įtvirtinti šeimos nuostatas. Svarbu atstatyti šeimos įvaizdį, kuris buvo nederamai sumenkintas.

Ir trečia, reikia sutvarkyti mūsų socialinės rūpybos sistemą, kad ji būtų racionali ir ne tiek biurokratizuota kaip dabar. Reikia pritraukti įvairias nevyriausybinės organizacijas, bendrijas, kurios tikrai gali perimti dalį funkcijų arba žymiai padėti visai sistemai.

– Kokiomis priemonėmis sieksite atstatyti šeimos įvaizdį?

– Tai yra ne vien finansinė parama, nors ji irgi svarbi. Dabar mes išgyvename sunkmetį, taigi gali turėti daug gražių norų, bet kai nėra pinigų, gali galvoti tik apie tai, kaip racionaliau juos panaudoti. Labiausiai šioje srityje padeda motinystės atostogos, kurios yra gan ilgos. Mano galva, labai teisingai buvo pasielgta, kad priėmėme tokį sprendimą, nes tai skatina ir paramą šeimai, ir rodo šeimų, motinų, kurios ryžtasi auginti vaikus, įvertinimą. Taigi raginu visas mamas daugiau auginti vaikus, nes tai yra mūsų valstybės ateitis.

Aišku, turėdami šeimos koncepciją, turėsime ją užpildyti turiniu, kad tai būtų ne tik dokumentas, bet ir konkrečios ilgalaikės priemonės. Programoje įrašėme ambicingą siekį, kad 2050 metais Lietuvoje gyventų 4 mln. žmonių. Tai nėra labai fantastinis dalykas, mums reikia pasiekti, kad jaunos šeimos turėtų mažiausiai tris vaikus. Dabar gal tai atrodo ir labai fantastiškai, bet prisiminus mūsų istoriją tai nėra retas dalykas.

– Darbo sritį ketinate atiduoti Ūkio ministerijai ir tapti Šeimos reikalų ministerija.

– Taip, tai numatyta kaip ilgalaikis siekis. Visos darbo srities funkcijos, kurios yra mūsų ministerijoje, turėtų pereiti, kai mūsų ekonomikos augimas pereis iš neigiamo į teigiamą, nes tada Ūkio ministerija turės rūpintis naujų darbo vietų kūrimu. Šiuo sunkmečiu iš esmės mums reikia pasirūpinti, kad žmonės neprarastų kvalifikacijos, galėtų mokytis.

– Lietuvos laisvosios rinkos institutas yra pareiškęs, kad išvengti bedarbystės krizės padėtų Darbo kodekso pakeitimai: siūloma suteikti daugiau laisvės darbdaviui atleidžiant ir pri-

imant darbuotojus, tartis individualiai dėl darbo laiko, viršvalandžių, šventinių dienų užmokesčio ir t.t. Ką jūs apie tai manote? Ar Lietuvoje darbuotojas yra pakankamai socialiai apsaugotas?

– Kad Lietuvoje reikia lankstesnių darbo santykių – tikrai taip, nes mes esame viena iš tų valstybių, kuriose nelanksčiausi darbo santykiai. Bėda ta, kad mes reikiamu laiku neturėjome profsąjungų ir darbdavių organizacijų, taigi viską stengėms surašyti į Darbo kodeksą. Aišku, bendrosios normos ne visose šakose vienodai veikia. Mes turime pereiti prie lankstaus saugumo sistemos, kad darbdavys galėtų greičiau manevruoti darbo jėga, bet tokiu atveju visa saugumo sistema turėtų rūpintis valstybė: prižiūrėti žmogų, kuris neteko darbo, didesnes pašalpas mokėti, daugiau laiko skirti perkvalifikavimui, o visa tai kainuoja. Be to, turime suteikti žymiai daugiau galimybių perkelti viską į kolektyvines sutartis. Tačiau tai jokių būdu nereiškia, kad mes norime sumažinti darbuotojo saugumą. Lankstumas – nebūtinai yra saugumo netekimas. Lankstumas gali būti ir didesnio saugumo garantija.

– Kokiais būdais ketinate kovoti su skurdu ir mažinti socialinę atskirtį Lietuvoje?

– Tai yra ne vien tik mūsų ministerijos dalykas, nes mes dažnai suprantame socialinės atskirties mažinimą vien tik per išmokų didinimą. Jeigu mums pavyks padaryti sveikatos sistemą labiau prieinamą visiems, ką mes ir darome, įtraukdami visus į sveikatos draudimą, jeigu mums pavyks sutvarkyti švietimo ir mokslo sistemą taip, kad ji būtų labiau visiems prieinama ir specialybės įgyjamos tokios, kurios leistų siekti atitinkamos karjeros, tai irgi yra socialinės atskirties mažinimas, nes tai – žmogaus galimybių didinimas.

Taip pat po truputį reikia keisti mūsų mokestinę tvarką, mes tai pradėjome daryti šioje Vyriausybėje diferencijuodami gyventojų pajamų mokestį, aišku, ta diferenciacija nėra labai didelė, kaip galima būtų padaryti, bet nors socialdemokratai apie tai visada kalbėjo, bet nieko nepadarė. Nors mes savęs socialdemokratais nevadiname, bet padarėme iš karto.

Iš kitos pusės kalbam apie turto ir kitų mokesčių įvedimą, kurie užkrautų didesnę mokestinę naštą turtingiesiems. Tai yra mūsų principinis sprendimas. Yra ir daug kitų priemonių: bendruomenių stiprinimas, visuomeninės galimybės, raiškos priemonių didinimas – jos irgi mažina socialinę atskirtį. Tam mūsų Vyriausybės programoje yra atskira visa skiltis ir yra nuspręsta, kad prie Vyriausybės bus atskira grupė, kuri užsiims tik ta problema.

– Valstybinėje šeimos politikos koncepcijoje sakoma, kad šeima yra sutuoktiniai ir jų vaikai (įvaikiai), jeigu jų yra. Taigi nėra šeima nesusituokę, bet kartu gyvenantys ir turintys vaikų asmenys. Ar šioje koncepcijoje neįžvelgiate tokių porų diskriminacijos?

Nukelta į 8 psl.

Vygaudas Ušackas ir Hillary Clinton

BRONIUS NAINYS

Lietuvos užsienio reikalų ministras ir JAV valstybės sekretorė – ne taip jau artima pora, tačiau jų ryšiai ir bendravimas Lietuvai gali būti lemtingi. Pareigose abu nauji, savo darbus pradėję beveik tuo pačiu laiku ir vienas kitam reikalingi. Gal ne tiek Ušackas JAV valstybės sekretorei, kiek ši Ušackui. Ir jeigu Lietuvos užsienio reikalų ministras sugebės įsikibti jai į parankę taip, kaip, pagal „Lietuvos rytą“, Valdas Adamkus buvo įsikibęs (?) Angela Merkel, Lietuva pasijus daug saugesnė. Kodėl?

Lietuvos saugumą lemia du išoriniai veiksniai: demokratija Rusijoje ir NATO nusiteikimas mūsų tėvynę ginti. Ir ne tik sutartyje įrašytais pažadais, bet ir ginklais. Demokratija Rusijoje – dar toli ir už didelio kampo. Netgi tolsta. Taigi belieka tik NATO. O šios organizacijos jėga – Jungtinės Amerikos Valstijos. Sprendimas ją panaudoti – Vašingtone. Nors iki šiol šių veiksmų nereikėjo, tačiau mes lyg ir buvome tikri, kad pavojaus Lietuvai atveju jie bus panaudoti. Viena šios prielaidos priežastis – Lietuvos prezidentas Adamkus, kuris, apie 40 metų išgyvenęs Amerikoje, priklausęs Respublikonų partijai, per ją dalyvavęs JAV politinėje veikloje ir gavęs valstybinę tarnybą, Vašingtone, net ir prezidentūroje, buvo bent žinomas. Atrodo, kad pats prezidentas George W. Bush kartais naudojosi jo paslaugomis, puoselėdamas JAV politiką Ukrainoje, Gruzijoje bei kituose Artimųjų Rytų kraštuose. Adamkus irgi buvo drąsesnis, jausdamas, kartais gal ir tik tylų, pritarimą savo politikai ES ir Rusijos atžvilgiu. Dėl to ir Lietuva prezidentą Adamkų laikė neabejotinai ir patikimu valstybės užsienio politikos vadovu. Užsienio reikalų ministro lyg nebūtų buvę. Tačiau dabar vadovybės ir JAV, ir Lietuvoje keičiasi. Tad, be abejo, kyla klausimas: ar keisis ir jų nusiteikimas viena kitos atžvilgiu ir, jeigu taip, tai kokia kryptimi? Ypač tai negali nerūpėti Lietuvai. Kėliau šį klausimą šioje skiltyje praėjusių metų lapkričio 11-tą, Amerikai naują prezidentą vos tik išsirinkus. Ir šiek tiek baimingai, nors apie jo nusiteikimą mums rūpimais klausimais dar labai mažai nežinojau. Ne ką daugiau žinau ir dabar, tačiau artėjanti jo „viešpatystės“ pradžia skatina šį klausimą išsamiau pasvarstyti: yra pagrindo nerimauti ar nėra?

Barack Obama pasauliui, tuo labiau mums, lietuviams, yra naujokas ir mažai žinomas ne vienu atžvilgiu. Nors jis yra ir gerai išsimokslinęs, aštraus proto, greitai susigaudantis įvairiose aplinkybėse, tačiau stoka patyrimo, ypač užsienio politikoje, kur vis dėlto reikšmės turės ir jo prigimtis, daugelį jo veiksmų ribos. Geras požymis – jis tai žino. Todėl į savo darbo aplinką kviečiasi patyrusius talkininkus, patarėjus, padėjėjus. Daugelį jų – iš buvusio lietuviams palankaus ir lemtingą vaidmenį suvaidinusio Lietuvai į NATO stojant prezidento Bill Clinton įvairių pakopų bendradarbių. Naudingu Lietuvai laikyčiau ir Clinton žmonos Hillary pakvietimą valstybės sekretorės pareigoms, kuriai, be abejo, didelės įtakos turės jos vyras. Nors JAV užsienio politikai oficialiai vadovauja valstybės sekretoriai ar sekretorės, tačiau vis tiek jos „viršūnė“ visada priklausė prezidentui. Dėl to ir Bush prezidentavimo laikotarpiu tik ribotą vaidmenį galėjo atlikti net ir tokia išsimokslinusi bei patyrusi diplomatė Condoleezza Rice. Tačiau Obama atveju, atrodo, gali būti kitaip. Dėl jo paties ribotumo ir patyrimo stokos užsienio politikos pirmasis smuikas gali likti gerai patyrusios buvusios pirmosios Vašingtono ponios, gabios senatorės ir tik dėl kelių mažų klaidelių JAV prezidente netapusios Clinton rankose.

Panaši padėtis klostosi ir Lietuvoje. Nors dar ir neaišku, kas bus naujas Lietuvos prezidentas, tačiau, pagal dabartinį piliečių, ypač lietuvių, nusiteikimą, juo bus renkamas žymiai daugiau dėmesio vidaus negu užsienio politikai pasiryžęs skirti asmuo. Atrodo, kad Adamkaus prezidentavimas įtikino, jog Lietuvai reikia ne Vokietiją su Lenkija taikančio, demokratiją Ukrainoje puoselėjančio ar Gruzijoje pasiblizginimo ieškančio, bet Lietuvos gyventojų gerove susirūpinusio ir jai kelti nuolat dirbančio prezidento. Tad ir čia užsienio politikos pirmasis smuikas gali likti šiam uždaviniui skirtoje ministerijoje. Atrodo, kad tai labai gerai suprantą ir jos vadovas Ušackas.

Pirmas šio supratimo ženklas – savo darbo aplinkos kūrimas. Gerai suvokdamas, ką užsienio politikoje reiškia diplomatinis patyrimas, jis savo pavaduotoju – patarėju viceministro pareigoms pasikvietė Lietuvos ambasadorių Italijoje dr. Šarūną Adomavičių. Beje, mano nuomone, vieną iš rimtų kandidatų į Lietuvos prezidentus. Puikus pasirinkimas. Paties Ušacko daugelio metų patyrimas diplomatinėje tarnyboje JAV ir Didžiojoje Britanijoje, Adomavičiaus – Italijoje, derinant JAV ir Europos, NATO ir ES politinių vyksmų supratimą, – puikus šių kraštų politikos pažinimo Užsienio reikalų ministerijoje papildymas. Tokio paties patyrimo diplomatai reikėtų kviesti ir iš rytų kraštuose dirbančių, po kuriuos Ušackas jau spėjo ir pasidairyti. O antroji jo kelionė turėtų būti Vašingtonas ir pažintis su nauja JAV valstybės sekretore Clinton, jeigu Ušackui su ja neteko susipažinti JAV sostinėje jo tarnybos laikotarpiu. O dar prasmingesnė kelionė būtų, jeigu jie jau pažįstami.

Taip prasidėtų Lietuvos užsienio reikalų ministerijai priklausantis darbas: Seimo kuriamos užsienio politikos vykdymas. Jos tikslas – Lietuvos valstybės saugumas. Beje, ne vienintelis, tačiau šiuo laiku jis – svarbiausias. Pagrindiniai veikėjai – Lietuvos užsienio reikalų ministras Ušackas ir JAV valstybės sekretorė Clinton. Siekis: nuolatinis NATO, geriausia – amerikiečių ir Lietuvos karių jungtinis karinis dalinys Lietuvoje, pakankamas apginti ją nuo puolančio priešo.

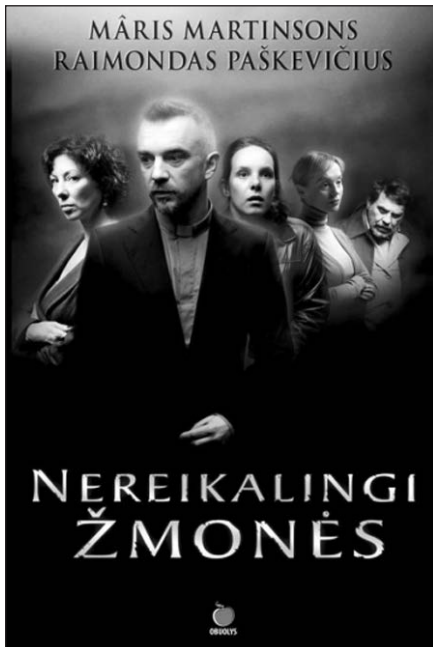
Balsas.lt

NEW YORK, NY

SULAUŽYTO LIKIMO HEROJAI LIETUVIŠKAME FILME „LOSS“

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ

Neseniai Jungtinės Amerikos Valstijos sulaukė itin palankiai vertinamo lietuviško filmo „Nereikalingi žmonės“ (Loss) apsilankymo. Teigiama, jog filmas „Nereikalingi žmonės“ keliauja po visą šalį, o šios kelionės metu vykdoma filmo viešųjų ryšių ir sklaidos kompanija skirta Oskarams ir Auksiniams gaubliams. JAV žiūrovams ne tik parodomas šis filmas, bet taip pat ir sklaidžiama informacija apie šį svarbų Lietuvai įvykį. Tai tarsi nedidelis lietuviškos kultūros žingsnelis bandant įsitvirtinti pasaulyje, kadangi filmas šiais metais oficialiai atstovauja Lietuvai JAV kino akademijos apdovanojimų sekcijoje „Geriausias filmas užsienio kalba“ bei Auksinio gaublio apdovanojimų atrankoje. Nuostabiausia tai, jog „Nereikalingi žmonės“ – pirmas istorijoje meninis filmas iš Lietuvos, kuris pateiktas užsienio kalbos Oskaro atrankai.

Ši filmo kelionė – tai ne tik bandymas įsitvirtinti ar laimėti, bet ir garsinti Lietuvos vardą ir kultūrą pasaulyje. Los Angeles yra tolimiausias taškas, kur šis filmas buvo parodytas, tačiau, anot režisieriaus M. Martinsons, tai buvo vienas iš šilčiausių iki šiol vykusių filmo pristatymų per visą „Nereikalingų žmonių“ rodymo istoriją. Kitas labai svarbus filmo parodymas 2008 m. gruodžio 10 dieną įvyko New York, garsiojoje Tribeka salėje. Atrodytų, jog į šią filmo peržiūrą sugužėjo visas pasaulis, kadangi salė buvo sausakimša, ko negalė-

čiau pasakyti apie kitus lietuviškus kultūrinius renginius, vykstančius New York. Ir tai dar ne viskas, žiūrovus pasveikino pats režisierius M. Martinsons, o filmo pagerbti atvyko Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Jonas Paslauskas. Po daugiau nei pusantros valandos trunkančio filmo niekas nesukbėjo skirstytis, o ant scenos užlipęs režisierius buvo apipiltas klausimais. Ne vieną žiūrovą nepaprastai nustebino M. Martinsons ramus būdas ir jautrumas, o paklaustas, iš kur sėmėsi įkvėpimo šiam filmui, režisierius tik nuleido galvą ir padūsavo – „Geras klausimas“. Anot jo, „mus vieną nuo kito skiria tik šeši žingsniai“, tai bene ir buvo pagrindinė idėja parodyti šešis filme pavaizduotus charakterius, kurie vienas su kitu yra kažkokiu būdu sujungti. O liūdno ir itin sukrečiančio filmo idėjos fonas yra įkvėptas Dostojevskio frazės „ašaros to kenčiančio vaiko“. Režisieriaus M. Martinsons teigimu, šiame filme vaidina patys garsiausi Lietuvos aktoriai, tarp kurių yra ir žymus lietuvių dainininkas A. Mamontovas. Kaip gi pavyko įkalbinti Andrių nusifilmuoti šiame filme? „Mums reikėjo žmogaus, kuris sutiktų vaidinti kunigą, tad pamanėme, jog Andrius tam labai tiktų.“ Keista, bet šis personažas per visą pusantros valandos trukmės filmą ištaria tik vos kelis žodžius. Netgi žiauraus likimo paveiktos Valdos kalbinamas, jis tik palinguoja galvą. Kodėl? Kunigui buvo skirta išmokyti net penkiolika puslapių, tačiau, kai Andrius sutiko vaidinti, visi šie puslapiai buvo išbraukti, – šmaikštavo režisierius. O pats dainininkas teigė, jog filmavimasis buvo tikra palaima po Šekspyro „Hamleto“, kur jis turėjo atlikti pagrindinį vaidmenį ir išmokyti visus monologus.

„Nereikalingi žmonės“ skverbiasi į žiaurios realybės paveiktus šešių žmonių gyvenimus, kuriuos likimas sujungė kartu po tragiškos nelaimės, įvykusios prieš dvidešimt metų. Akivaizdu, jog šis filmas paliečia nemažai skaudžių temų, tokių kaip sudėtingi žmoniški santykiai, emigracija, padarytos klaidos, bandymas pasitaisyti. Tai filmas apie žmogaus bandymus rasti teisingą gyvenimo kelią ir daugiau nebekartoti klaidų. Filmą pavadinimas visiškai atitinka scenarijų, kadangi parodytas žmogus yra visiškai niekam nereikalingas, jis

Filmavimo metu: režisierius M. Martinsons (k.) ir kunigą vaidinęs A. Mamontovas.

tarsi ne visuomenės dalis, ištumiamas iš jos lyg niekam tikęs daiktas. Liūdna, vis dėlto režisierius tikisi, jog sulaužyto likimo herojų vaikų ateitis bus geresnė ir gražesnė.

Filmas „Nereikalingi žmonės“ jau yra apkeliavęs nemažai pasaulio šalių ir susilaukęs tarptautinio pri-

pažinimo, o Lietuvoje tapo sėkmingiausia lietuviško filmo premjera. Iki šiol vykstanti filmo kelionė ir viešnagė JAV truks iki JAV kino akademijos nominacijų paskelbimo – 2009 m. sausio 22 d. Na, o jei filmas laimėtų, ši viešnagė gali nusitęsti dar keletą mėnesių.

ST. PETERSBURG, FL

Nauja veikla klube

2008 m. lapkričio 26 d. grupė St. Petersburg ir apylinkėse gyvenančių jaunesnio amžiaus lietuvių susirinko į Lietuvių klubą pasitarti dėl aktyvesnio dalyvavimo lietuviškoje tautinėje, kultūrinėje ir socialinėje veikloje. Nors tokia veikla šiuo metu aktyviai vykdoma Klubu ribose, daugumai jaunesnio amžiaus tautiečių ji yra neprieinama, nes susitikimai vyksta daugiausiai dienos metu, pensininkams patogiu laiku, kai kiti dirba ir augina dar jaunas šeimas.

Susirinkusieji nutarė burtis į grupę Klubu veiklos ribose, panašiai kaip Klubu Kultūros būrelis, Audros tautinių šokių ar buvęs choras. Šiai grupei parinko vardą „Banga“ ir jai vadovauti pakvietė Klubu direktorę ir „Saulės“ mokyklos mokytoją Raminą Kriškickienę, o jai talkinti – naujai išrinktą Klubu direktorę ir „Saulės“ mokyklos tėvų komiteto pirmininkę Dianą Kadzevičienę ir Nomedą Koverą.

„Bangos“ grupės veikloje dalyvaujantys yra ir Lietuvių klubo nariai.

Lietuvių klubo valdyba ir direktoriai, vadovaudamiesi Klubu veiklos nuostatais, 2008 m. gruodžio 14 d. posėdyje patvirtino „Bangos“ grupės įsteigimą.

„Bangos“ valdyba

Nauji Lietuvių klubo nariai

St. Petersburgo Lietuvių klubo valdybos posėdyje buvo priimti nauji nariai: Danguolė Birutis, Jurgis Birutis, Joseps Kobkowskij. Sveikiname naujus narius!

Įdomi sekmadienio popietė

Lapkričio 30 d. Lietuvių klubo popietėje buvo pasigesta trejeto klubo valdybos narių: pirmininkės Loretos Kynienės, kasininkės Aldonos Česnaitės ir direktorės Laimutės Alvarado. Jos visos buvo išvykusios į Karibų jūrą užtarnautų atostogų. Tačiau skanūs pietūs pagamino klubo virtuvės šeimininkė Angelė Straukienė, o popietę gražiai vedė klubo vicepirmininkas Vilius Juška. Sekretorė Rima Kilbauskienė pasveikino svečius, atvykusius aplankyti savo

gimines ar draugus į St. Petersburgą.

Kadangi „Lietuvos įvykių apžvalgos“ pranešėjas Mečys Šilkaitis su žmona buvo išvykę į California, žinių iš Lietuvos apžvalgą pateikė Lietuvių klubo kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė. Savo pranešime ji pirmiausia paminėjo, kad būsimasis JAV Nacionalinės ekonomikos tarybos direktorius Lawrence Summers yra gerai pažįstamas ir Lietuvoje. Šis žymus Harvard universiteto profesorius buvo pirmosios nepriklausomos Lietuvos vyriausybės patarėjas. Jis tuometiniam ministrų kabinetui ir kitiems pareigūnams aiškino, kaip reikia kurti privatų sektorių ir tvarkyti valstybės finansus. Karnienė taip pat pranešė, kad į Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumą iš Lietuvos atskrido delegacijos iš Žemės ūkio ir Švietimo ir mokslo ministerijų. Jų kelionės išlaidas apmokėjo ministerijos.

Pateikusi dar keletą pranešimų apie gyvenimą Lietuvoje, vietoj anekdotų, kuriuos skaitydavo Šilkaitis, pranešėja pateikė žinių apie mums, ypač gyvenantiems Floridoje, jau visai pamištą apdangalą – skrybėlę. Ji sakė, kad viduramžiais bankrutavusius turtuolius versdavo vaikščioti su žaliomis ar geltonomis skrybėlėmis, kad visi žinotų apie jų finansinę krizę. Prieš keletą tūkstančių metų kinų princesės skrybėlė buvo panaudota pramoniniam špionazui. Tais laikais, kai kinų šilko gamyba buvo strateginė paslaptis, kinų princesė išvyko pas jaunikį į užsienį su skrybėle iš gyvų gėlių. Į jas, jaunikio prašymu, buvo įdėta šilkaverpių kirminų, ir taip buvo pavogtos šilko gamybos technologijos paslaptys.

Pasakojimo apie skrybėles metu Karnienė pati dėvėjo juodą skrybėlaitę ir papasakojo apie posakį „Išprotėjęs kaip kepurininkas“ (Mad Hatter), kur kailiui ar fetrai išdirbti būdavo naudojamas gyvsidabrio nitratas, o apsinuodijimą gyvsidabriu lydėdavo nepagydomi galvos smegenų pažeidimai.

Popietei pirmininkaujantis klubo vicepirmininkas padėkojo Karnienei už žinias iš Lietuvos ir už temą „Skrybėlės“.

Parengta pagal St. Petersburgo „Lietuvių žinias“

Filmo pagerbti atvyko LR gen. konsulas New York Jonas Paslauskas (k.).

KOMENTARAS

Afganistane – „Žmonės su mėlynomis akimis”: Lietuva ir NATO

DONATAS JANUTA

Lietuviai antrą kartą kovoja Afganistane. Pirmą kartą prieš dvidešimt metų jie tarnavo ir žuvo priverstinėje Sovietų Rusijos tarnyboje. Dabar Lietuvos specialiųjų pajėgų dalinys (Special Operations Forces) „Aitvaras” pakartotinai dalyvauja NATO koalicijoje Afganistane.

Pirmas Lietuvos karių žygis į užsienį įvyko 1994 metais, kada būrys buvo pasiųstas į Kroatiją drauge su kitais Jungtinių Tautų daliniais. Be Afganistano ir Kroatijos Lietuvos kariai yra dalyvavę Bosnijoje, Hercegovinoje, Kosove ir Irake. Tarptautiniuose tvarkos reikaluose Lietuva yra siuntusi ir medicinos daktarų, ugniagesių ir kitokių profesionalų. Tačiau ten, kur yra pageidaujami karžygiai, kaip dabar Afganistane, Lietuva siunčia savo specialiųjų pajėgų dalinius, tokius kaip dabartinis „Aitvaras”.

Lietuvos kariškiai sako, kad šandienos specialiųjų pajėgų dalinių pradžia yra 1944 metais prieš sovietus kovoti susibūrę Lietuvos partizanai ir kad šiandienos taktika yra ta pati, kurią tuomet partizanai išvystė: pulti iš pasalos, netradiciškai kovoti, rengti slaptus žygius ir pan. „Šiandieniniai žaliukai saugo pokario žaliukų atminimą ir tęsia pokario žaliukų tradicijas.”

„Aitvaro” karių uždavinys Afganistane yra surasti ir susidoroti („find and terminate”) su Talibano kovotojais/teroristais. „Aitvaro” kariai čia veikia savarankiškai. Jie patys suplanuoja, paruošia ir vykdo karinius žygius be NATO vyresniųjų nurodymų. Jeigu reikia, pasiprašo oro pajėgų pagalbos. Norint patekti į Lietuvos specialiąsias pajėgas, kareivis turi pereiti intensyvų atskirą apmokymą, kuriame reikalaujama ne tik mokėti valdyti įvairius ginklus, bet ir susikalbėti anglų kalba. Kovos lauke veiksmingai prisiprašyti oro pajėgų pagalbos nemokant anglų kalbos beveik neįmanoma.

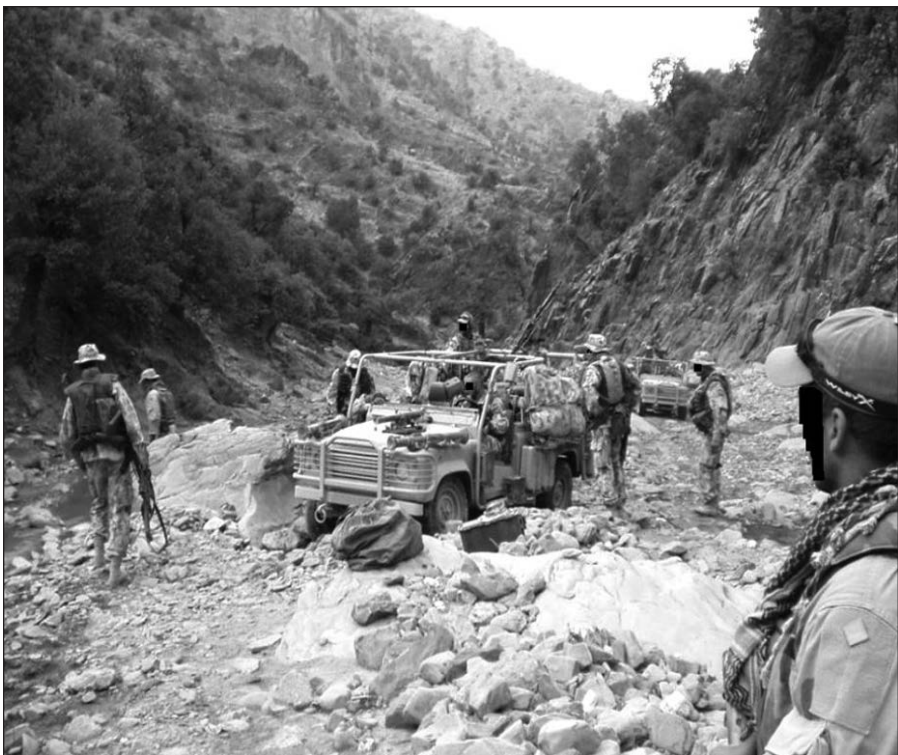
Afganistane pasakojimai apie lietuvius karius yra pilni jų pavojingų žygių ir karinio humoro, anekdotų. JAV ir afganistaniečiai kariai gerai vertina lietuvius ir sako, kad Taliba-

no kovotojai bijo lietuvių karių. Talibai, siekdami atskirti įvairių valstybių NATO kareivius, duoda jiems savo sugalvotus pavadinimus. Kalbėdami per savo radiją Talibano kovotojai lietuvius karius vadina „žmonėmis su mėlynomis akimis”. Aitvariečiai irgi yra sugalvoję vardą talibai – vadina juos „suskiukais”. Vienas JAV žurnalistas ši lietuvišką žodį paaiškino šitaip: „Suskis – is slang, teasing word for a little, hapless unworthy being. Suskiukas is even smaller suskis.”

Sakoma, kad medžiodami Talibano kovotojus, lietuviai virsta legendomis. Jie važinėja iš pačių talibų atimtais motociklais. Dažnai išvažiuoja iš kareivinių, apsilvilkę tik šarvuota liemene ir ginklais – net be marškinėlių („not even a T-shirt”). Vienas JAV karys sako, kad tie lietuviai truputį pašėlę („they are nuts”, „they look like mountain men”), vaikštinėja po teritoriją tik su šlepetėmis ir apatiniais, niekad nesiskuta, retai prausiasi. Tačiau iš karto priduria, kad visuomet saugu lietuvius turėti prie savęs, nes jie kovose visuomet gerai pasižymi ir jais visuomet galima pasitikėti. Sako, kad toks lietuvių narsumas ir patikimumas labai skiriasi nuo kitų NATO valstybių karių. Bosnijoje lietuvių „taikdariai” irgi buvo giriami.

Nukelta į 11 psl.

Įprasta diena Afganistane.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

LAIKAS „DRAUGUI” PERSĖSTI Į KITĄ LAIVĄ

Šimto metų 100 metų sukakties fone „Draugas” nėra ant krizės ribos, bet yra jos viduryje. Tuo pačiu ta krizė duoda progą naujai persigrupuoti ir su viltimi žvelgti į ateitį. Nekaratosiu anksčiau spaudoje išsakytų rūpesčių ir išvedžiojimų. Vėliausias jų aptarimas pasirodė 2008 m. gruodžio 30 d. „Amerikos lietuvių” ir 2009 m. sausio 3 d. „Draugo” elektroninėse laidose.

Turiu keletą konkrečių pasiūlymų:

Pirmiausia reikia pripažinti, kad krizė tikrai yra. Sėdėti rankas sudėjus ir į visa tai žiūrėti lyg tai būtų koks nors nuotykių filmukas, būtų pražūtinga.

Spaudoje sakoma, kad „Draugo” patalpų ir vienuolyno savininkai tėvai marijonai tą nuosavybę norėtų parduoti „Pete’s Market” ar kam kitam už 4 mln. dolerių (ir norimą sumą gal gautų), tačiau „Draugui” parduotų už 3.5 mln. dolerių. Taip pat skaitėme apie marijonų provincijolo pareiškimą, kad per paskutinius 12 metų „Draugas” marijonams praskolino 400,000 dol. už nuomą. Iš to susidaro įspūdis, kad marijonai tą skolą panaikins ir gal dar „Draugui” primes 100,000 dol. likutį. Dovanojamam arkliui į dantis nereikėtų žiūrėti.

Visa bėda yra ta, kad tėvai marijonai ir lietuvių katalikų spaudos draugija (LKSD), kuri leidžia dienraštį „Draugą”, yra marijonų kontrolėje. Pagal LKSD įstatus, tarybos daugumą (10 iš 19 narių) sudaro tėvai marijonai. Pastarieji yra arba turi būti pavaldūs savo provincijolui. Tokia vienuolijoms tvarka. Taigi, galutinis susitarimas tarp tėvų marijonų ir tėvų jų kontroliuojamos LKSD tarybos yra marijonų rankose. Kiti gali tik stebėti, patarinėti ar bandyti ką nors įtikinti. Kažkokios iliuzijos, kad čia galima derėtis ir „Draugo” interesus ginti, yra muilo burbulas. Bet ir laukti, kol tėvai marijonai nuspręs „Draugo” likimą, būtų nepateisinama. Reikia drąsos ir ryžto!

Konkretus siūlymas – pirmiausia, tėvams marijonamas nuoširdžiai padėkoti už ikišiolinę „Draugo” globą. Tada jiems pranešti, kad juos sleigianti „Draugo” leidybos našta nuimama nuo jų pečių (t. y., perimama iš LKSD). Aišku, prieš tai darant reikia turėti kitus, stipresnius pečius, kurie suiktų tą „Draugo” leidybos įsipareigojimą tęsti. Natūraliausias tam būtų Draugo fondas, kuris ir buvo sukurtas, kad galėtų dienraštį gelbėti iš tikros bėdos. Nustojusi „Draugo” leidyba, LKSD direktorių taryba trijų ketvirtadalių dauguma gali nutarti Draugiją likviduoti. Kitas likvidavimo būdas būtų, vadovaujantis „The Illinois General Non-Profit Corporation Act of 1986” nustatyta

tvarka, nepratęsti savo, kaip pelno nesiekiančios korporacijos, statuso. Statuso neatnaujinus korporacija automatiškai baigia savo egzistavimą. Dėl detalių reiktų pasitikrinti su žinovais, bet čia būtų LKSD reikalas.

Likvidavus LKSD ir Draugo fondui sutikus dienraštį toliau leisti, reikės esamus fondo įstatus kiek pakeisti, išbraukiant „Lithuanian Catholic Press Society, Inc.” ir įrašant, kad vienas iš Draugo fondo tikslų yra leisti dienraštį „Draugą”.

Mano nuomone, turimų patalpų praradimas su laiku naujiems „Draugo” leidėjams atneš tik naudos, nes bus atsikratyta per didelėmis ir brangiai kainuojančiomis patalpomis. Panašią mintį išreiškė ir Juozas Polikaitis, teigdamas, kad galima surasti patalpas kitur. „Šiame elektroniniame pasaulyje tai nėra kliūtis... Reikia realiai pažiūrėti į dabartinę padėtį ir nebijoti daryti tinkamų sprendimų”, jis teigė „Amerikos lietuvių” žurnalistei.

Marija Remienė vedamajame „Nauji metai – nauji rūpesčiai” („Draugas”, 2009 m. sausio 3 d.) lyg ir kalba dienraščio leidėjų vardu. Ji rašo: „Draugo’ leidėjai kreipiasi į kiekvieną geros valios tautietį ateiti dienraščiui į pagalbą. Leidėjų direktorių taryba negali ir neturi tiek pinigų nupirkti siūlomas patalpas.” Tai geros valios siūlymas, bet reikalingas pakoregavimo. Kvietimas turėtų būti, kad visi remtų ir aukotų Draugo fondui, kuris pasirūpins dienraščio gerove.

Šimtą metų „Draugas”, sekant jo pirmame numeryje išspausdintu pasisakymu, troško lietuviams katalikams gerovės, meilės ir sutikimo. Daugelį metų toms pastangoms sėkmingai vadovavo tėvai marijonai. Jų jėgos išseko ir gal turėti tikslai pasikeitė. Turėtas energingas leidėjų laivas užplaukė ant seklumos ir nejudė iš vietos. Šalimais inkarą įmetęs stovi kitas laivas, vardu Draugo fondas. Laukiama, kad šio laivo įgula ištiestų pagalbos ranką ant seklumos įstrigusiems ir suteiktų jiems vilties ateičiai. Ant kranto stovinčiai visuomenei matant, kad patyrusi įgula vėl sėkmingai seka nustatyta kryptimi, atsiras ir rėmėjų.

Reiškiamas rūpestis dėl „Draugo” formato – popierinis ar elektroninis, mano manymu, neteisingai formuluojamas. Geriau būtų planuoti bent kuriam laikui turėti abu formatus: ir popierinį, ir elektroninį. Su rankose šlamančiu laikraščiu norima išlaikyti turimus skaitytojus, o su elektroniniu – mūsų vaikus ir kitus, po mūsų ateisiančius. LAIKAS.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Sausio šeštoji – Trijų karalių diena. Senoliai sakydavo, kad ant Trijų karalių saulė jau gaidžio žingsnį žengia. Saulės grįžimo šventės baigdavosi sausio 6 d., kai diena pailgėdavo „per vieną gaidžio žingsnį“. Šią šventę krikščionys sutapatino su Trijų karalių švente. Senovės Graikijoje tokia šventė sutapo su misterijomis Eleuse, į kurias atvykdavo romėnų imperatoriai ir atveždavo gimusiam Dionizui ir graikams dovanų. Krikščionys vietoj tos šventės įvedė Kristų aplankiusių Trijų karalių šventę. Iš čia atsirado paprotys sausio 6 d. persirenginėti Trimis karaliais. Su krikščionybe tas paprotys atėjo į Lietuvą, tačiau buvo susipynęs su tradiciniais žiemos šventės užbaigimo elementais.

Sauliaus Venckaus (ELTA) nuotr.

Neatmetama referendumo dėl dvigubos pilietybės galimybė

Atkelta iš 1 psl.

Diskusijos dėl dvigubos pilietybės užvirė ir iki šiol nesibaigia po to, kai 2006 m. rudenį Konstitucinis Teismas išaiškino, jog pagal Konstituciją dvigubos pilietybės atvejai turi būti reta išimtis ir dvigubą pilietybę įteisinančius įstatymus paskelbė prieštaraujančius pagrindiniam šalies įstatymui.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Stasys Šedbaras teigė kol kas nesvarstęs, ką daryti su buvusios kadencijos parlamente pateiktu siūlymu surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės. Pasak jo, apsispręsti greičiausiai teks pavasarį.

S. Šedbaras neatmetė galimybės, kad gegužės 17 d. su prezidento rinkimais gali būti surengtas referendumas šiuo klausimu. Bet, pasak politiko, nebūtinai turi įvykti visuotinis balsavimas. Anot jo, Teisės ir teisėtvarkos komitetas vasarį ar kovą apsvarstys padėtį, susidariusią dėl dvigubos pilietybės, ir pateiks išvadą.

Dėl to, ar bus surengtas referendumas, spręs ir valdančiosios koalicijos politikai. Koalicijos pagrindą sudaranti Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai iki šiol skeptiškai vertino galimybę teikti visuotiniam balsavimui klausimą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo. Tačiau kitos valdžią sudarančios partijos neatmeta galimybės, kad jos bus už tokį referendumą.

Surengti referendumą gali su-trukdyti visuotinis taupymo bumas, kurio ėmėsi naujoji Vyriausybė. Vyriausiajai rinkimų komisijai 2009 m. biudžete numatytos lėšos tik prezidento ir Europos Parlamento rinkimams surengti. Referendumui prireiktų papildomų kelių milijonų litų.

Jeigu referendumas įvyktų, jam būtų teikiama taisyti Konstitucijos 12 straipsnį, kuris dabar nustato, kad „išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis“. Konstitucijos 12 straipsnis gali būti keičiamas tik referendumu, už pataisą balsuojant daugiau kaip pusei visų šalies rinkėjų.

2008 m. birželį Seimas priėmė naują Pilietybės įstatymo redakciją, pagal kurią užsienyje gimusiems iš-eivių vaikams ir ES ar NATO valstybių pilietybę įgyjantiems lietuviams leista turėti du pasus. Tačiau prezidentas V. Adamkus įstatymą vetavo pareiškęs, esą jis neatitinka Konstitucijos, įteisina dvigubą pilietybę kaip ne ypač retą išimtį ir diskriminuoja kai kurių valstybių pasus gavusius emigrantus. Parlamentarai valstybės vadovo veto pritarė.

Todėl įstatymas leidžia turėti Lietuvos pilietybę iš-eivių vaikams, gimstantiems užsienyje ir iš karto tampantiems atitinkamos šalies (Arijos, JAV ir kitų) piliečiais ir kai kuriems kitiems asmenims.

Lietuvos metų žmogus – V. Adamkus

Atkelta iš 1 psl.

premjeras Andrius Kubilius (3,8 proc.), penktoje – Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas.

Tarp svarbiausių 2008 m. įvykių Lietuvoje, be Seimo rinkimų, daugiausia apklaustųjų paminėjo ekonomikos krizę (31,6 proc.) ir rekordiškai didelę infliaciją pirmąjį pusmetį, kainų augimą (14,3 proc.). Į penketuką taip pat pateko sėkmingas Lietuvos sportininkų pasirodymas Bejing olimpiadoje (6,3 proc.) ir skandalas dėl bendrovės „Leo LT“ įkūrimo (6 proc.).

Pasaulio 2008 metų žmogumi daugiausiai apklaustųjų (27,5 proc.) įvardijo išrinktąjį JAV prezidentą Barack Obama, o JAV prezidento rinki-

mus ir B. Obamos pergalę – svarbiausiu šių metų įvykiu pasaulyje (54 proc.).

Pasaulio 2008 metų žmogaus rinkimuose po B. Obama Lietuvos gyventojai įvardijo Rusijos premjerą Vladimir Putin (4,3 proc.), Prancūzijos prezidentą Nicolas Sarkozy, popiežių Benediktą XVI ir Rusijos prezidentą Dmitrij Medvedev.

31 proc. apklaustųjų teigė, kad jų nuomone, svarbiausias 2008 m. pasaulio įvykis buvo karinis konfliktas tarp Gruzijos ir Rusijos, 26 proc. – Bejing olimpinės žaidynės, 21 proc. – pasaulinė ekonominė krizė, 11 proc. – teroristiniai išpuoliai Indijoje, Mumbaije.

Atlyginimai didės lėčiau

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Vyriausybė nusprendė lėtinti atlyginimų augimą mokslo, kultūros ir socialiniams darbuotojams.

Pasak finansų ministro Algio Šemetos, šiais metais lėčiau, nei planavo praėjusios kadencijos Ministrų kabinetas, nuspręsta atlyginimus didinti dėl susiklosčiusios įtemptos makroekonominės padėties. Vietoj žadėto 20 proc. atlyginimų augimo kitąmet mokslo ir studijų įstaigų darbuotojų darbo užmokestis augs 5,6 proc., socialinių darbuotojų – 12 proc. Kultūros darbuotojams vidutiniškai atlyginimai kitąmet augs 11 proc.

Nuo 2009 m. sausio 1 d. kultūros

įstaigų vadovų tarnybinių atlyginimų koeficientai didinami vidutiniškai 17 proc., specialistų su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu – vidutiniškai 25 proc., specialistų su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu – vidutiniškai 17 proc., specialistų su aukštesniu ar specialiuoju viduriniu išsilavinimu – vidutiniškai 8 proc.

Nuostatos dėl darbo užmokesčio didinimo 2010 ir 2011 m. šiuo metu nekeičiamos, tačiau jos bus peržiūrimos iki 2009 liepos 1 d., išklausių socialinių partnerių pasiūlymus ir atsižvelgus į valstybės finansines galimybes.

Tikimasi Lietuvos gyventojų skaičiaus padidėjimo

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) –

Tiek naujosios Vyriausybės, tiek ir socialinės apsaugos ir darbo ministro Rimanto Jono Dagio planuose – optimistinis užmojis, kad 2050 metais Lietuvoje gyventų 4 mln. gyventojų.

Vyriausybės programos paramos šeimai srityje kalbama apie tai, kad svarbiausi tautos išnykimo stabdymo tikslai yra šeima, vaikai ir elgesio skurdo įveikimas. Siekdama suvaldyti šiuos demografinius pokyčius Vyriausybė pasiryžusi skatinti gyvenimą šeimoje bei gimstamumą.

Pasak socialinės apsaugos ir darbo ministro R. Dagio, norint pasiekti šį tikslą, pirmiausia reikia skatinti, kad šeimos augintų bent po tris atžalas.

„Jeigu paliekame dabartines tendencijas, 2050 m. prognozuojame 2,8 mln. gyventojų. Jeigu stabdome šitą kreivę, jina lieka prie 3,4 mln.“, – sakė

ministras.

Ministro teigimu, labai svarbu išspręsti gimstamumo problemą, skirti tam daug lėšų ir stengtis atjauninti itin senėjančią Lietuvos visuomenę. R. Dagys pabrėžė, kad valstybė turi teikti finansinę paramą šeimoms, nuolat ieškoti įvairių rėmimo būdų, kurie nuolat būtų tobulinami. Anot jo, viena veiksminga priemonė, padėsianti pasiekti šį tikslą – motinystės atostogų trukmės pailginimas – jau pradėta įgyvendinti.

„Tai turėjo didelį poveikį, nes iš karto gimstamumas padidėjo.(...) Aišku, tai mums sukelia papildomų piniginių problemų, bet čia yra džiugios, o ne liūdnos problemos“, – kalbėjo R. Dagys. Deja, pasak R. Dagio, esminis persilaužimas šioje vietoje galimas tik tada, kai visuomenėje bus sustiprinta pagarba šeimai.

Ties Kaunu įsmuko tiltas

Kaunas, sausio 5 d. (ELTA) – Įsmukusiam tiltui per Nerį kelyje Vilnius-Klaipėda ties Kaunu atstatyti Kauno miesto savivaldybė Vyriausybės prašys skirti 2 mln. litų.

Pasak komisijos vadovo Savi-valdybės administracijos Civilinės saugos tarnybos vedėjo Jono Griškevičiaus, dar nenustatyta, dėl kokių priežasčių vienu metu lūžo net 8 tilto atramos. Spėjama, kad tai galėjo įvykti staigiai kritus oro temperatūrai.

Kauno šilainių ir Vilijampolės gyventojai keletą dienų gali šalti, nes pasislinkus daliai per Nerį einančio Kleboniškių tilto, sutriko šildymo tiekimas. Šio tilto konstrukcijose paklotas šilumos tiekimo vamzdynas, praneša „Kauno energija“. Kad neįvyktų avarija, atjungta dalis vamzdyno, o šilumos tiekimas perjungtas per atsarginį vamzdyną.

Šilumos tiekimas Kleboniškių tilto konstrukcijomis nutiestais vamzdynais bus atnaujintas, suremontavus tiltą ir patikrinus bei atnaujinus vamzdyną.

Sulūžęs tiltas per Nerį ties Kaunu.

ELTOS nuotr.

Vilniaus oro uoste pernai keleivių padaugėjo

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Per 2008 metus tarptautinis Vilniaus oro uostas (TVOU) aptarnavo 2,048 mln. keleivių. Tai didžiausias keleivių skaičius per šios įmonės 17 gyvavimo metų.

TVOU pranešė, kad palyginti su 2007 m. (1,7 mln.) keleivių srautas pagrindiniame šalies oro uoste padidėjo penktadaliu (19 proc.). Skrydžių užfiksuota 17 proc. daugiau: 32,840 2007 metais ir 38,439 pernai.

Beje, praėjusio gruodžio mėnesio rezultatai prastesni: skrydžių teap-

tarnauta 2,197 (15 proc. mažiau nei 2007 m. gruodį), keleivių priimta bei išleista 110,218 (13 proc. mažiau nei per tą patį 2007 m. mėnesį). Toks šių pagrindinių oro uosto veiklą apibūdinančių rodiklių kritimas paaiškintinas tuo, kad žiemos tvarkaraštyje abi pagrindinės oro uoste įsikūrusios oro linijų bendrovės – „airBaltic“ bei „flyLAL Lithuanian Airlines“ – gero-kai sumažino skrydžių skaičių. Be to, tarp pastarosios įmonės bei TVOU ir toliau tebevyksta sunkios derybos dėl mokesčių oro uostui.

Pasaulio naujienos

Puolimas Gazos ruože kelia susirūpinimą pasauliui

Gaza.

News Bridgepix nuotr.

Honkongas, sausio 5 d. (AFP/BNS) – Pasaulio žiniasklaida reiškia susirūpinimą dėl Izraelio puolimo Gazos ruože ir smerkė tarptautinės bendruomenės nesugebėjimą susitarti dėl diplomatinio atsako.

Izraelio kariams kaunantis su „Hamas“ kovotojais Gazos ruože laikraščiai nuo Londono iki Sydney smerkė jau dešimt dienų vykstantį puolimą, per kurį žuvo šimtai žmonių. Pasaulio spauda taip pat bėgštavo, jog ši karinė operacija sužlugdė bet kokias viltis sukurti tvarią taiką Artimųjų Rytų regione.

Londone leidžiamas dienraštis „The Independent“ nurodė, kad tarptautinės bendruomenės raginimai nutraukti ugnį turėtų būti gerokai konkretesni negu vien „banalus rankų gražymas“, o bet kokiame konflikto sprendime „pirmiausiai turės būti atsižvelgiama į Izraelio saugumą“.

Pasak populistinio dienraščio „Daily Mail“, Izraeliui gali būti atleista už karinius veiksmus prieš „Hamas“, tačiau perspėjo: „Juo ilgiau bus liejamas kraujas, juo didesnį pavojų šis konfliktas sukels ilgalaikiai taikai.“

Prancūzijos prezidentui Nicolas Sarkozy ruošiantis išvykti į Izraelį derybų, dienraštis „Le Figaro“ rašė, jog būtina taisyti padėtį Artimuosiuose Rytuose, nes pastarojo karinio konflikto sprendimas yra „ne kurio nors vieno žmogaus arba šalies jėgoms“.

Kairiosios pakraipos dienraštis „L'Humanite“ savo ruožtu rašė, kad „Izraelio vanagai nori paversti Gazą milžinišku kapu – jos žmonių ir nekaltų vaikų, taip pat pačios palestiniečių valstybės idėjos kapu“.

Alžyro laikraštis „La Tribune“ atkreipė dėmesį į Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos nesugebėjimo šeštadienio vakarą susitarti netgi dėl pareiškimo, nukreipto prieš Izraelio karinę operaciją.

„Atėjo laikas arabų ir islamiškajam pasauliui kartu nutraukti visus ryšius su Izraeliu“, – rašo įtakingas Pakistano laikraštis „Nawa-e-Waqt“.

Pasak Gazos ruožo medicinos darbuotojų, per operaciją „Išlydytas švinas“, kurią Izraelis pradėjo gruodžio 27 dieną, žuvo jau mažiausiai 517 palestiniečių, tarp jų – 87 vaikai, o daugiau nei 2,500 buvo sužeisti.

„Gazprom“ nurodė Ukrainai dujų kainą

Maskva, sausio 4 d. („Interfax“/BNS) – „Gazprom“ nurodė dujų tiekimo Ukrainai kainą sausį – 450 dolerių už tūkstantį kubinių metrų.

„Gazprom“ valdybos atstovas Aleksej Miler pareiškė, kad dujų tiekimo į Ukrainą sutartis 2009 metams vis dar nesudaryta.

Ukrainos bendrovė „Naftogaz“ atsisakė lengvatinės 250 dol. už tūkstantį kubinių metrų dujų tiekimo kainos 2009 metams ir vienašališkai pasitraukė iš derybų.

Nesugrąžino jos prie derybų stalo ir „Gazprom“ pasiūlyta 370 dol. už tūkstantį kubinių metrų kainą už dujas iš Vidurinės Azijos, taip pat 418 dol. kainą už tūkstantį kubinių metrų.

A. Miler išreiškė viltį, kad nauja 450 dol. už tūkstantį kubinių metrų kainą, nustatyta kaip dujų kainą Europos rinkoje atskaičius transporto išlaidas, sugrąžins Ukrainos „Naftogaz“ prie derybų stalo.

Ukraina, turinti rimtų ekono-

minių sunkumų dėl pasaulinės finansų krizės, teigia, kad tokia dujų kainą sukeltų humanitarinę katastrofą.

Kai kurie specialistai taip pat mano, kad Rusija norėtų kontroliuoti Ukrainos dujų eksporto sistemą, klausimas dėl kurios gali iškilti, jeigu bankrutuotų Ukrainos bendrovė „Naftogaz“.

Ukrainos bendrovės „Naftogaz“ vadovas Oleh Dubyna pareiškė, kad gali pradėti derybas tik tuo atveju, jeigu Maskvos siūlymai bus „ekonamiškai pagrįsti“.

O. Dubyna taip pat atmetė Maskvos kaltinimus neteisėtai naudojant dujas. Pasak jo, dujų stygius Europoje susijęs su tuo, jog, Rusija nepateikia savo vartotojams pakankamo dujų kiekio, ir tai daro todėl, „kad galėtų sakyti, jog ukrainiečiai kažką vagia“.

Pernai Ukraina mokėjo už dujų tiekimą iš Rusijos po 179,5 dol. už tūkstantį kubinių metrų.

EUROPA

ATĖNAI

Graikijos sostinėje Atėnuose du riaušininkai sunkiai sužeidė policininką, praneša BBC. Pašautas pareigūnas priklausė Kultūros ministerijai saugojusiam būriui. Iškart po įvykio policija atskyrė šią miesto dalį ir įtemptai ieškojo užpuolikų. Iš viso sulaikyti 72 asmenys, bet kol kas nežinoma, ar tarp jų yra šauliai. Po to, kai prieš mėnesį Atėnuose policija nušovė paauglį, Graikijoje kilo didelio masto riaušės.

BRIUSELIS

Pirmininkavimą Europos Sąjungai (ES) pradėjusios Čekijos vyriausybės atstovas atsiprašė dėl pareiškimo, jog Izraelio sausumos puolimas Gazos ruože yra „labiau gynybinis negu puolamasis“. Šis atsiprašymas buvo paskelbtas po to, kai Čekijos užsienio reikalų ministras Karel Schwarzenberg pareiškė, jog tokia formuluotė yra „labai rimta klaida“ ir paprašė, kad ši tema nebebūtų plėtojama. Čekijos premjero Mirek Topolanek atstovo spaudai atsiprašymas buvo paskelbtas Čekijos pirmininkavimo ES tinklalapyje.

TALINAS

Estijos ministras pirmininkas Andrus Ansip nekomentavo išteisinamojo nuosprendžio „Naktinės sargybos“ aktyvistams. 2007 m. balandį po masinių riaušių, prasidėjusių perkėlus paminklą iš Tenismegio kalvos, A. Ansip sakė, jog tai, kas vyksta Talino gatvėse yra vandalizmas, kuriam nėra pateisinimo, ir visi nusikaltėliai turi būti nubausti. Harju apskrities teismas išteisino keturis įtariamuosius, kuriems buvo pateiktas kaltinimas masinių riaušių organizavimu. Teismo nuomone, teisiamųjų kaltė masinių riaušių Estijoje organizavimu nepakankamai įrodyta.

AZIJA

DELIS

Indijos vyriausybė pranešė perdavusi Pakistanui faktinę Mumbajaus išpuolių tyrimo medžiagą ir pa-

reiškė viltį, kad Islamabadas nedelsiant ją išnagrinės. „Ši medžiaga susijusi su elementais Pakistane, – nurodoma Indijos UMR pranešime. – Tikimės, kad Pakistano vyriausybė nedelsiant pradės tolesnius tyrimus Pakistane ir pasidalys jų rezultatais su mumis, kad išpuolių kaltininkai būtų perduoti teisingumui.“

KARIBAI

HAVANA

Komunistinės Kubos prezidentas Raul Castro pasiūlė tiesiogines derybas, „be tarpininkų“ lygiomis teisėmis su būsimuoju JAV prezidentu Barack Obama, kuris sakė svarstysiantis tiesioginio dialogo galimybę. Havanai pasitaikė reta permainų galimybė po daugelį metų trukusio ekonominio embargo ir atkaklių JAV pastangų izoliuoti salą. B. Obama išreiškė pasiryžimą tartis su Kubos vadovais, kuriuos pabrėžtinai ignoravo prezidento George W. Bush administracija.

JAV

WASHINGTON, DC

Barack Obama pasirinktas prekybos sekretorius Bill Richardson paskelbė, kad atsiima savo kandidatūrą – dėl tyrimo, susijusio su vienos įmonės ir jo atastovaujamos New Mexico valstijos bendradarbiavimu. Bendrame pareiškime B. Obama sako, kad „labai apgailestaudamas“ sutiko su New Mexico gubernatoriaus pasitraukimu ir kad greit ieškos naujo žmogaus į JAV prekybos sekretoriaus pareigas.

* * *

Išrinktasis Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama persikelia iš Čikagos į Washington, pranešė B. Obama pereinamosios administracijos būstinės atstovai.

Nuo sausio 15 iki 20 d. B. Obama su šeima gyvens oficialioje valstybinėje JAV administracijos svečių rezidencijoje „Blair House“, kuri yra įsikūrusi priešais Baltuosius rūmus. Pagal seniai susiklosčiusią tradiciją, būtent iš šios rezidencijos inauguracijos dieną naujasis JAV prezidentas oficialiai persikelia į Baltuosius rūmus. B. Obama inauguracija numatyta sausio 20 d.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

XXXIV eilinis sekmadienis

Išminčių turtai

KUN. RYTIS GURKŠNYS, SJ

Pakelki akis, pažvelki aplinkui! Visi renkasi eiti pas tave: tavieji sūnūs ateis iš toli, tavosios dukros bus atneštos ant rankų. Tai matydama, spindėsi iš džiaugsmo, tavoji širdis virpės ir džiūgaus, nes tau bus išpilti jūros lobiai, pas tave suplūs tautų turtai /Iz 60, 3-5/.

Atidžiai sekę žvaigžde, išminčiai buvo atvesti prie Jėzaus ir apsaugoti nuo klastingojo Erodo. Šiandien Šv. Raštas mus kviečia pasitikėti Dievo vedimu, nes jis visada mus veda arčiau tų, kurie padeda vykdyti mums skirtą misiją gyvenime. Jis ne tik mums dovanuoja mūsų svajones ir siekius, bet taip pat siunčia tinkamų žmonių, kurie padeda gyventi pagal savo pašaukimą. Dievas žino, kokio žmogaus mums reikės šiais metais. Jis žino, koks žmogus mus pakeis ir tęs mūsų darbus po dešimties metų. Bet taip dažnai žmonės nori viską padaryti patys. Jie vaidina, kaltina, priekaištauja šeimos nariams, apkalba, lenktyniauja su bendradarbiais. Nekovokime dėl paaukštinimo, bandydami įtikti ir pataikauti kitiems. Nesirūpinkite, jog dar nesuradote savo svajonių sutuoktinio. Dievas viską suplanavo taip, kad daugiausia džiaugsmo patirtumėte iš gyvenimo. Jei pasilikime tikintys, jis mus ves tinkamų žmonių link.

(...)

Kai kurie iš mūsų vargstame dėl didelių sveikatos, šeimos, darbo, finansinių, ir dvasinių problemų. Viena iš priežasčių gali būti ta, kad mes vis dar praleidžiame daug laiko su piktais, šurkščiais, kaltinančiais žmonėmis. Turime atidžiai stebėti, su kokiais žmonėmis praleidžiame daugiausia laiko. Tie žmonės gali būti turtingi, įtakingi ir patyrę savo srities žinovai. Tačiau nebūtinai jie yra mums tinkami draugai, vadovai, partneriai ar bendradarbiai. Kartais labai daug vilčių sudedame į tokius žmones, bandydami jiems įtikti, pataikauti, vykdyti kiekvieną prašymą. Manome, kad nuo jų priklauso mūsų gyvenimo sėkmė ir svajonių išsipildymas. Nepamirškime, kad ne jie nulemia mūsų ateitį, bet Dievas turi mums parengęs patį geriausią mūsų gyvenimo planą.

Sekime išminčiais: „Sapne įspėti nebegrižti pas Erodą, išminčiai kitu keliu pasuko į savo kraštą“ /Mt 2, 12/. Bendravimas su tam tikrais žmonėmis gali praturtinti mūsų profesinę, finansinę, intelektualinę bei dvasinę sritį. Bendraudami perimame kitų žmonių dvasines vertybes ir sukaupus turtus. Jei bendraujame su tais, kurie yra labai pavydūs, ta pati dvasia tuomet perduodama ir mums. Jei jie nesąžiningi, šiurkštūs ir nepagarbūs kitiems, ta pati dvasia perduodama ir mums, kai su jais bendraujame. Nenustebkime, kai po tam tikro laiko, praleisto su jais, elgsimės ir mąstysime panašiai, kaip ir jie. Tampame panašūs į tuos, su kuriais bendraujame. Neįsileiskime į savo draugų, bendradarbių ir artimųjų būrį tų, kurie neša purvą ir blogį į mūsų gyvenimą. Taip darydami, leisime Dievui vesti į mūsų gyvenimą jo

mums siunčiamus žmones. Kurkime erdvę atvirą Dievo malonės turtams. Jei klausysime Dievo balso, jis bus palankus mums.

Vienas mano mokytojas jau daug metų dirba organizacijų vadovu konsultavimo srityje. Prieš 30 metų jis buvo mažai žinomas savo srities specialistas. Po daugelio metų kruopštaus ir ištvermingo darbo jį pažinojo tik keletas organizacijų visame krašte. Per vieną konferenciją jis netikėtai susipažino su vienu iš dalyvių. Tai buvo kelių didelių dienraščių savininkas. To trumpo pokalbio metu jis buvo labai nustebintas jauno konsultanto idėjomis, kaip panaudoti dvasingumą tobulinant verslo organizacijas. Jo nerealistiškos idėjos jam atrodė labai patrauklios. Jis paprašė, kad visi jo laikraščiai aprašytų susitikimą su šiuo jaunu organizacijų specialistu. Kitą savaitę visose verslo ir vyriausybines organizacijose buvo kalbama apie šį jauną kunigą. Jis tapo vienu iš žymiausių šalies organizacijų vystymo specialistų beveik per vieną naktį. Šis kelių minučių pokalbis suteikė tiek, kiek jis savo jėgomis nebūtų pasiekęs per visą gyvenimą.

Savo gyvenime sutikau daug žmonių, kurie atvėrė man duris, kai padėtis atrodė beviltiška. Tikiu, kad Dievas man dabar siunčia daug žmonių, kurie mane parems, mane pakylės, tęs mano sielovados darbus ateityje. Dievas gali per vieną sekundę siųsti vienintelį žmogų, kuris padės nuveikti ir pasiekti daugiau, negu mes patys savo jėgomis per visą gyvenimą. Tačiau neturėtume nerimauti, nes jie visi jau sudėlioti taip, kad tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje juos sutiktume. Mums reikia tik tikėti ir toliau ramiai dirbuotis dėl savo svajonių išsipildymo. Net ir tada, kai atrodo, kad visi nusiteikę prieš mus, tikėkime, jog Dievas jau viską sudėliojo taip, kad mes sėkmingai nugalėtume visas kliūtis.

Gyvenkime kaip išminčiai, kurie, išklause karalių, neseikė juo. Jie sekė Dievo vedimu, kuris juos vedė Jėzaus link /Mt 12, 9/. Gyvenkime su jautria širdimi ir atviromis akimis. Melskimės kiekvieną rytą: „Dieve, parodyk man, kuriam žmogui turėčiau perduoti tavo palaimą, kuriam žmogui turėčiau patarnauti varge. Padėk man, kad nepraeičiau pro tą, kuriam reikia padrašinimo ar paguodos. Siųsk man tą žmogų, kurį galėčiau pakylėti arčiau tavęs.“ Kiekvienas iš mūsų, pažvelgę į nueitą gyvenimo kelią, galime surasti tų akimirų, kai galime atpažinti Dievo globojančią ranką. Galime prisiminti, kaip sutikome savo sutuoktinį, kaip gavome paaukštinimą ar mėgstamą darbą, ar nepakartojamų akimirų su savo vaikais. Jei Dievas tai padarė praeityje, jis tikrai padarys dar daugiau stebuklų ateityje. Jis jau paskirstė visus žmones, kuriuos mums reikės sutikti. Uoliai darbuokimės tikėdami, jog prieš mums ateinant į šį pasaulį jis jau numatė, kuriuos žmones turėsime sutikti, kad turėtume daugiau ramybės ir džiaugsmo, vykdam mums skirtą misiją gyvenime.

Bernardinai.lt

R. DAGYS

Atkelta iš 3 psl.

– Šeima yra žmonės, gyvenantys su įsipareigojimais vienas kitam, taigi kodėl jūs norite tuo vardu vadinti neįsipareigojusius vienas kitam žmones? Šeima yra tie žmonės, kurie viešai – prieš bendruomenę, prieš valstybę – įsipareigoja gyventi kartu ir prisiima pareigas. Tai yra šeima, o visa kita – gyvenimas kartu. Šeimos koncepcijos kritikai kaltino, kad jei vienas iš tėvų augina vaiką, tai tokia šeima nelaikoma šeima. Tačiau tokia šeima telpa į sąvoką, tik tai yra nepilna šeima, be vieno sutuoktinio. Mes neturėtume skatinti tokio proceso, bet pripažįstame kaip šeimą ir jokios čia diskriminacijos nėra. Tačiau gyvenimas kartu be įsipareigojimų nėra šeima. Valstybė laisva, tegul žmonės gyvena kaip nori, bet kodėl kai kurie nori tokiu būdu pretenduoti į šeimą – tiesiog kitaip vadiniesi. (...)

– Artėjant ekonominei krizei ir didėjant mokesčiams, kaip keitinatė nuo skurdo apsaugoti labiausiai pažeidžiamas (pensininkus ir kt.) socialines grupes?

– Visai neseniai visų pašalpų mokėjimas vėlavo dviem savaitėmis, todėl žodį „artėjant“ reikėtų pašalinti. Aš pats kreipiausi į Finansų ministeriją, kad ji pakeistų savo mokėjimo tvarką ir nemokėtų valdžios įstaigoms atlyginimų tol, kol nebus išmokėtos pašalpos. Taip pat bedarbystės augimas yra labai staigus. Pagal deklaracijas, gaunamas iš verslo, matome, kad daug įmonių pasiruošę mažinti darbuotojų skaičių, todėl tas sunkmetis čia pat. Duok Dieve, kad išsaugotume dabartinius turimus išteklius, nes ką nors daugiau prižadėti vargu, ar galima. Vyriausybė yra priėmusi sprendimą ruošti galimam dar blogesniai scenarijui ir tam skirti apie 600 mln. Lt biudžetą – tai labai žymi suma. Pirmuosius pusę metų turime neleisti tų pinigų. Dalis tų lėšų bus skirtos tiems, kurie galbūt labiausiai nukentės šiuo sunkiu laikotarpiu.

Šiuo metu kol kas dar laikomės. Aišku, negaliu pažadėti pensijų didinimo. Galiu pasakyti tik tiek, kad šitoje sistemoje taupyti daugiau nėra kur, mes nukėlėme programų įgyvendinimą, kur tik buvo įmanoma.

– Provincijoje dažniausiai žmonės gyvena iš pašalpų, kiekvienas vaikas ten – potencialus pajamų šaltinis. Galbūt mažiau pasiturintiems reiktų duoti mėsą, o ne žuvis?

– Iš esmės taip. Mūsų programoje tai numatyta. Mes skurdo mažinimo programa neturime skatinti žmonių būti išlaikytiniais. Išlaikytinis žmogus degraduoja, pripranta, praranda kvalifikaciją, motyvaciją, pradeda gerti – visos socialinės blogybės kartu.

Mes turime keisti pačią tvarką, požiūrį į regionus. Priemonių yra labai daug, pradedant nuo to, kad pertvarkome administraciškai Lietuvą: Vilnių atskirdami kaip atskirą ir padarydami tris regionus, kad jie galėtų gauti didesnę ES paramą, nes dabar Vilnius dirbtinai pagerina jų rodiklius ir paramos kiekis jiems kliūna mažesnis. Tuomet regionai vystysis tolygiau ir žmonėms parama ateis į kaimą. Taip pat Žemės ūkio ministerija pereina į Kaimo ministerijos statusą. (...)

Tuo metu dabar yra ryškus postūmis, kad mes nukreipiam pinigų srautus į mažesnius projektus, mūsų programoje numatyta, kad teikiame mokestinius kreditus pradedantiems

naują verslą, o tai yra didelis įsipareigojimas turint omeny, kad šiais metais trūksta pinigų. Visa tai leidžia žmonėms pradėti judėti, kaip sakote, duoti meškerę jiems į rankas. Aišku, yra visa išmokų sistema, kuri padeda žmogui laikytis, bet vien per pašalpų sistemą žmogaus tikrai neišjudinsime.

– Šeima, panorusi įsivaikinti vaiką, susiduria su didžiule biurokratine mašina. Ar nemanote, kad palengvinus įvaikinimo procedūrą šeimose galėtų gyventi daugiau vaikų?

– Savo programoje aiškiai esame pasakę, kad stengsimės, jog vaikai gyventų šeimose. Žinoma, vaikų namų neišvengsime, bet reikia stengtis, kad vaikai augtų ne juose, o kuo arčiau šeimos. Net ir dabar, sunkiu metu, numatėme, kad vaikams, gyvenantiems šeimynose, išmokos padvigubinamos. Tai yra skatinimo priemonė, nes vaikai, užaugę šeimose, turi mažiau socialinių problemų.

Tai nereiškia, kad nereikia remti vaikų, kurie neturi tėvų, bet turime pradėti didinti paramą šeimynoms ir šeimoje augantiems vaikams. Jei palyginsime, kiek pinigų išleidžiame vaikui, augančiam šeimoje, ir kitam vaikui, augančiam už šeimos, pamatysime, kad skirtumas yra didelis. Mes stengsimės išlyginti šitą padėtį.

– Smurtas tarp nepilnamečių vis labiau plinta (ypač tarp mergaičių). Taip pat didelė problema – smurtas šeimose. Kaip manote, kokios priemonės būtų veiksmingos keičiant tokią padėtį?

– Mes galime tik pasirūpinti tais, kurie nukenčia nuo smurto. O norint išgyvendinti šitą reiškinį reikia pradėti nuo mokyklos, nuo pagarbos vienas kitam. Tai yra auklėjimo problema, kurios taip paprastai neišsprendžia, todėl ir religinės konfesijos šiuo atveju vaidina labai didelį vaidmenį, įskiepydamos šią pagarbą.

– Kaip vertinate idėją sujungti valstybės ir „Sodros“ biudžetus?

– Tai vertinu kaip vieną iš idėjų, kurią reikia rimtai svarstyti, bet idėja gali būti nebūtinai tokia. Vienas iš pirmalaikių mūsų uždavinių – sutvarkyti socialinės rūpybos sistemą taip, kad ji nepatirtų krizių ir būtų ilgalaikė. Nes situacija tokia, kad 2015-2017 metais, net ir įtraukus visus dirbančius į draudimo sistemą, bus viena senelį išlaikys beveik vienas dirbantis. Jokia sistema to neišlaikys, nes tada mokesčius reikės nežinau iki kokių lubų kelti ir tai tampa didele problema. Todėl reikės ne vienos priemonės tam sutvarkyti.

Jau ėmėmės nepopuliarių priemonių. Dainininkai dainuoja, menininkai rašo, piktinasi pakeltais mokesčiais. Aš ne visai suprantu, ko piktinasi. Ypatingai, kai matau nuaugusius, stiprius vyrus, kurie aiškina, kad mes juos žudom todėl, kad jie turi pradėti mokėti mokesčius „Sodrai“. Aš užduočiau labai paprastą klausimą: kodėl aš už tave, sveiką vyrą, turiu išlaikyti tavo senelius ir tavo tėvus? Man, kaip vyrui, būtų gėda.

Mes įvedam mokesčius palengva, suprasdami, kad staiga to padaryti negalime, bet tai yra būtina. Solidarumas – mūsų vertybė. Be to, reikia rūpintis ne vien tik savo kompanijų verslu, bet kad ir kiti turėtų galimybę gauti ligos ar motinystės pašalpas, ką mes dabar ir darome. Man patinka, kai žmonės dainuoja, bet reikia suprasti, apie ką mes dainuojame.

Sutrumpinta

Kalbino Eglė Lipeikaitė

Lrt.lt

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepliauskas

Nr. 19

Rytiniuose pasitarimuose ataskaitas turėjo pateikti visi dirbantieji: kelininkai, buldozerininkai, krani-ninkai, – po to kiekvienas gaudavo užduotį, o jis pats sėsdavo prie tele-fono, rūpinosi medžiagomis, tvarkė dokumentus, derino su kaimais, kolūkiais, kur kokią aikštę padaryti, ke-lius išasfaltuoti, po to į mašiną ir – pas darbininkus. O tie susirinkę į krūvelę dinderį muša ar suvirtę į griovį raganos lašais gaivinasi. Var-das, pavardė, ir lauk iš darbo. Tingi-niai sunerimo, ėmėsi iniciatyvos, visi norėjo dirbti, ir darbo drausmė pa-gerėjo, viskas atėjo į savo vėžes. Jis pakeitė buhalterę, dingo suktybės, stengėsi, kad visi gautų atlyginimą laiku. Su valdžios atstovais jis sutarė, ministro pavaduotojas Ankus jo ben-drakursis, retkarčiais atvykdavo pa-žiūrėti į Dyglius, kaip jam sekasi, o Kauno valdyboje Labutis buvo ger-biamas, nes jam vadovaujant keliai rajone tapo geriausi. Dažnai pas jį į darbą atvažiuodavo visas partijos komitetas. Jeigu kokiame kolūkyje būdavo tiesiami keliai, tai ir kolūkio pirmininkai sulėkdavo. Uždavo, lė-baudavo iki paryčių. Augustinas nuo gėrimo išsisukinėdavo, nes nusitašiu-sius „draugus” reikėdavo išvežioti. Išlaidas padengdavo kolūkių pirmi-ninkai, nors būdavo atvejų, kai ir jam tekdavo kišenę patuštinti. Valdžios atstovai tai įvertindavo ne tik pagyri-mo raštais, bet ir premijomis, kad „geros tradicijos” neišnyktų, nors ir čia visko pasitaikydavo. O tais metais žiema buvo gili, sniego daug, jis visą savaitę iš kailio nėrėsi, visą techniką sugrūdo miško keliams valyti, kad tik draugai medžiotojai neužklimptų. Laukia, laukia, o tie kaip kuoktelėję, turbūt įkaušę, o gal pasiklydo, supai-sysi juos, kad atlėkė iš kito galo. At-klampoja per sniegą pats „dievaitis” su palyda, „ristūnus” sniege įklam-pinę, įraudę, sumurę, suplukę, net žvėrių kraujui apetitas užgesęs; ta-ratai, taratai išsižiojo, o iš ruselių pa-tirti perėmė vis motiną *gvoltavoja*. Paskiau šiaip taip suomiškoj partij su vantele pyktį išgarino. Paraudę, iš-purpę jie lįsdavo į baseiną, lyg šaltas vanduo galėjo nuplauti visas jų nedo-rybes.

Netikėtai atsimušė atminty, lyg tolstantis, blankantis ratilas, pokal-bis su ministru Krickumi. Po suomiš-kos pirties, smegenis gerokai konjaku sudrėkinęs, jis tiesmukai prasižiojo:

– Tu, draugas Labuti, kvailai da-rai, tokias pareigas eini, o valdžios nenori pripažinti. – Augustinas iš pradžių nesusigaudė, nesuprato, kur-gi jis suka, tik išpūtė akis ir įsmeigė vyzdį vyzdin. – Balta varna nori likti? Sutvarkytum popierius, gerai dirbi, štai kad ir Ankus rekomendaci-ją parašytų, su raudona knygele bet kas pirštu nepastums, o dabar. Už-teks kam nors neigiamą žodelį lep-telėti... – Jis kandžiai žvilgsniu nuvėrė Augustiną. – Pagalvok! – lyg pagrasė, lyg paragino. Tie jo žodžiai giliai nusėdo Augustino širdyje, bet dėl savo įsitikinimų, dėl tėvo tremties ir mirties ką nors keisti neketino.

Labučiai, gavę trijų kambarių butą trečiame kooperatyvinio namo aukšte, ėmėsi remonto. Sienas iškli-

javo plaunamais tapetais, susidėjo parketą, įsistatė ažuolines duris, įsigijo šaldytuvą *Oka*, parsivežė bal-dus ir persikraustė gyventi. Pinigus Labučiai laikė vienoje vietoje, jei kuriam prireikdavo, tai pasakydavo ir paimdavo. Augustino nejaudino politiniai įvykiai, į viską žvelgdavo juokais, pusiau kritiškai, be neapy-kantos. Vincentai dėmesingas, nieka-da nepamiršdavo pasveikinti vardo ar gimtadienio proga, vis kokią dovanėlę įteikdavo, o jei kuris nors stažuotei išvažiuodavo į Leningradą ar Mask-vą, tai laiškus rašydavo kasdien.

Virtuvei sutvarkyti vis nerasdavo laiko, ir ta netvarka Vincentai įkyrėjo iki gyvo kaulo, nes prireikus kokio daikto, buvo priversta ieškoti po visus kampus, o užsiminus apie nau-jus virtuvinius baldus, jis gana šaltai atšaudavo:

– Ką, tau baldų neužtenka?

Vieną dieną jos kantrybė trūko, ir ji parsibogino lenkiškus virtuvinius baldus. Vyras grįžta iš darbo, viskas užversta baldais.

– Kas čia dabar? – Jis sustojo it įbestas ir išpyškino: – Nepasitarei, nupirkai, kur mes dabar juos staty-sim? Išmesiu per balkoną! – riktelėjo, jog ši ne juokais išsigando, o ką, jeigu ims ir išmes?

Nežinia, kaip viskas būtų susi-klostę, bet tuo pat metu kaip žinoda-mas, užsuko Jaugilas, ir net aiktelėjo pamatęs tokį puikų baldų komplektą.

– Kur gavai? – kreipėsi į Vincentą.

– Tu klausk ne kur gavai, o kiek velnių gavai?

– Tu ką, durnas? – Augustinai, – o man gali suveikti, a? – Vincenta.

Jaugilas pasisiūlė padėti ir po pusvalandžio baldai jau buvo savo vietoje. Augustinas apsiramino, atsi-nešė iš spintelės butelį konjako, mirktelėjo Vincentai ir padėjo ant naujo virtuvinio stalo.

– Sėsk, Jaugilai, reikia aplaistyti, kad baldai nesukiužtų!

Po metų Augustinas gavo sklypą sodo namui. Vincenta nuvažiavusi stvėrėsi už galvos. Pats galutinis sklypas, jeigu galima sklypu vadinti, veikiau vandens pilna įduba ant Neries kranto. Pastebėjęs žmonos su-sirūpinimą, nuramino:

– Aš čia taip sutvarkysiu, kad visi nagus grauš!

Žodį tęsėjo. Įlomį užpylė žvyru, išbetonavo pamatus, parvežė ir pas-tatė medinį namą, apmūrijo, sklypą padengė storu sluoksniu juodžemio, pasodino vaismedžių. Tai buvo tik pradžia. Reikėjo priestato mašinai, sutvarkyti balkoną, užpilti aušinimo sistemą antifrizu, kad radiatoriai žie-mą nesusprogtų, įvesti elektrą, žo-džiu, darbui galo nesimatė, ir tie lak-stymai į sodą ėmė jam atsibosti. Va-karais *dūšių* nuraminti jis eidavo pas seną draugą inžinierių ir pildavo kor-tomis. Pareina paryčiais, dūmais pas-mirdęs, nervingas, į darbą išeina ne-pailsėjęs. „Reikia padaryti galą tiems lošimams”, – nusprendė Vincenta ir, kai Augustinas savaitgaly dėjosį skry-bėlę, pasisiūlė eiti kartu. Jis stabtė-lėjo vidury kambario, pažvelgė nuste-bęs į ją, o Vincenta paaiškino, kad nori pasikalbėti su Aste, šiaip ar taip, siuvimo kursus abi lankė. Nuėjo.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. CollegeDrive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Peršalimą lengviau įveikti vaistais?

Peršalimo sukeltų ligų sezonui prasidėjus sunku likti sveikam, kai visi aplink sloguoja, kosti, čiaudi. Net nepajuntame, kaip ir mums patiems pradeda perštėti gerklę ir „varvėti” nosis, vadinasi peršalome...

Bendrasis peršalimas yra ūmi virusinė kvėpavimo takų infekcija, sukelianti uždegiminius viršutinių kvėpavimo takų gleivinės pokyčius. Peršalimas pasireiškia sloga, akių ašarojimu, kosuliu, gerklės skausmu, nedideliu karščiavimu, bendru orga-nizmo silpnumu.

Sumažinti nemalonus peršalimo simptomus ir pagreitinti pasveikimą galima iš karto pradėjus vartoti vais-tus nuo peršalimo, kurių sudėtyje yra visų reikiamų medžiagų peršalimo sukeltiems simptomams gydyti. Bet ar ne sveikiau būtų tokį paprastą ne-galavimą kaip peršalimas pabandyti įveikti pasinaudojus per daugelį metų sukaupta liaudies medicinos išminti-mi – jos siūlomais receptais, arba-tomis ir kitomis priemonėmis? Kuri priemonė – vaistai ar liaudies medici-na greičiau ir efektyviau padeda pasveikti?

Už

Visos liaudies medicinos siūlo-mos priemonės ir receptai yra sukurti per daugelį metų pritaikant vais-tingųjų augalų gyduomuoju poveikiu ir pagrįsti asmenine patirtimi, kai vaistų nuo peršalimo dar nebuvo. Ta-čiau šios priemonės nors ir veikia švelniai, bet lėtai ir tokiu būdu gali-ma gydytis tik turint labai daug lais-vo laiko arba kai peršalimas yra nestiprus ir tik prasidėjęs.

Visų pirma – arbatėlių, jų miši-

nių ruošimas, vonelių, inhaliacijų da-rymas užima daug laiko.

Antra – arbatas, o ypač arbatų mišinius reikia mokėti tinkamai paruošti, žinoti vaistažolių mišinių komponentus ir proporcijas.

Trečia – kai yra tiek naujų, efek-tyvių vaistų, kuriuos galima diferen-cijuoti net pagal peršalimo sukeltus simptomus – galima rinktis vaistus: kai yra tik sloga; sloga ir kosulys; sloga, kosulys, galvos ir gerklės skausmas – tai tikrai neverta gaišti laiko su arbatėlėmis.

Be to, esant aukštai tempe-ratūrai, sausam stipriam kosuliui ar raumenų skausmui, tikrai neapsiei-nama be temperatūrą mažinančių, kosulį slopinančių ar skausmą malši-nančių vaistų.

Kadangi peršalimą sukelia viru-sai ir bakterijos, kurie labai greit prisitaiko prie nuolat kintančių są-lygų, todėl kartais šį negalavimą sun-ku išgydyti net ir vaistais ir jis komp-likuojasi sinusitu, vidurinės ausies uždegimu, apatinių kvėpavimo takų infekcija. Peršalimo atveju komp-likacijos dažniausiai būna žmonėms, kurių imunitetas susilpnėjęs, vai-kams ir vyresnio amžiaus žmonėms, tad pasikliauti vien liaudies medici-nos priemonėmis ir rizikuoti savo sveikata neverta.

Prieš

Cheminiai vaistai, skirti perša-limui gydyti, dažnai sukelia daug ne-pageidaujamų reakcijų (didelės pa-racetamolio dozės veikia hepatotok-siškai, kai kuriuose sudėtiniuose vaistuose nuo **Nukelta į 11 psl.**

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

PARDUODA

Parduodama lietuviška enciklopedija (35 tomai), išleista Bostone be 15 ir 17 tomo.
Tel. 773-585-9500

Moshe Rosenthalis savo dirbtuvėje Izraelyje.

Nuotr. iš Millergallery archyvo

Rotušę papuoš elitinės dailės paroda – M. Rosenthalio „Laisvės spalvos“

Prieš pusmetį skaitytojams rašiau („Draugas“, 2008 m. birželio 28 d.) apie Zygmantą Vossą (savininkai – Nancy Voss ir Ahron Zygmant) galerijoje, Čikagoje vykusią ir mane sužavėjusią Moshe Rosenthalio parodą „Freedom of Color“. Ir štai mus pasiekė žinia, kad sausio 6 d., per Tris karalius, Vilniaus Rotušėje bus atidaryta retrospektyvinė visame pasaulyje žymaus dailininko M. Rosenthalio paroda „Laisvės spalvos“. Siūlau skaitytojams informaciją iš delfi.lt apie šio nuostabaus menininko parodą Lietuvoje.

Laima Apanavičienė

Penkiasdešimt aukščiausios meninės prabos paveikslų šiai parodai paskolino Tel-Avivo ir Lietuvos muziejai, privatūs galerininkai, kolekcionieriai; brangiausio darbo vertė siekia 500,000 litų.

Pirmąją, nelauktai rugpjūtį pasaulį palikusio dailininko, retrospektyvinę parodą Vilniuje rengia Violeta Juškutė – ART Baltic meno vadybos kompanijos ir „Stasio Juškaus galerijos“ meno konsultantė ir „A-R-Gallery“ iš Tel Avivo.

„Didžiojamės, galėdami pristatyti vilniečiams ir miesto svečiams pasaulinio pripažinimo sulaukusį lietuvių menininką, kurio kūryboje spalvos simbolizuoja laisvę“, – pranešime spaudai sako projekto kuratorė Violeta Juškutė.

Anot jos, New York, Londono ir Paryžiaus aukcionų pažiba tampančio menininko kūriniai Lietuvoje tokiu mastu eksponuojami pirmą kartą. „Laisvės spalvos“ papildys ir „Vilniaus kultūros sostinė 2009“ renginių programą, šio projekto partneriai Izraelio ambasada ir Vilniaus savi-valdybė.

Žymiausiu šalies litvaku dažnai vadinamas M. Rosenthalis gimė Marijampolėje 1922 m. Anksti likęs našlaičiu, 1950-aisiais baigė Vilniaus dailės institutą ir buvo laikomas talentingiausiu instituto piešėju ir portretistu. 1957 metais dailininkas emigravo į Izraelį, iš naujo pradėjo dailininko karjerą ir per porą dešimt-

mečių išgarsėjo ne tik Europoje, bet ir JAV. Kaip liudija menininko sūnus, net ir prieš pačią mirtį M. Rosenthalis dainavęs lietuvių liaudies dainas.

Į parodą „Laisvės spalvos“ rinkti darbai, kuriuos M. Rosenthalis kūrė gyvendamas Lietuvoje ir pirmaisiais emigracijos metais. Kritikų teigimu, išvykus į kitą valstybę ir apsigyvenus kitoje realybėje, įvyksta lūžis menininko stilistikoje: jis bando bėgti nuo socrealizmo įtakos ir atitrūksta nuo figūratyvumo.

Nepaisant to, kaip išskiria artimi menininko bičiuliai, lietuviškos dailės meistrai A. Petrulis ir A. Savickas, spalva visą laiką išliko M. Rosenthalio kūrybos pagrindu.

Pasak A. Petrulio, net ir sovietmečiu tapyti dailininko paveikslai, atspindintys tų laikų ideologiją, menininiu požiūriu nutapyti puikiai. Ryškios ir neįtikėtinai detalės atgyja kūriniuose, tarsi parodydamos, kad įkvėpimą gali sužadinti bet kas. Kaip savo prisiminimuose rašo A. Savickas, M. Rosenthalis garsėjo ne tik kaip piešėjas, bet ir kaip portretistas – žmonės jam buvo antras pagal svarbumą inspiracijos aspektas.

Pirmosios retrospektyvinės menininko parodos Vilniuje proga bus išleistas M. Rosenthalio gyvenimą ir kūrybą pristatantis katalogas. Vėliau numatyta šią parodą eksponuoti Kauno M. K. Čiurlionio nacionalinio dailės muziejuje.

Trumpa akimirka Alvydo Lukio parodoje „Déjà vu“

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

Alfa.lt

Siaura senamiesčio gatvelė svetimame mieste, netikėtai išgirstas praeivio juokas, vėjo šnarėjimas vidiniame kiemelyje žydinčiame sode – trumpa akimirka, per kurią pajuntame, kad čia jau esame buvę, kad visos aplink esančių namų ar grindinio akmenų detalės akimirksniu bando mums priminti, kad tai, kas turėtų būti nauja, pirmą kartą matoma, kažkodėl jau pažįstama. Galerijoje „Akademija“ eksponuojama Alvydo Lukio paroda „Deja vu“. Sublimuota realybė, kurioje didelių ar mažesnių formatų fotografijose menininkas stengiasi perteikti netikėtą šeštąjį pojūtį – mus kartkartėmis aplankančią „deja vu“. Parodos įžanginiame žodyje taikliai pastebima, jog „čia „deja vu“ terminas naudojamas kaip metafora, nes psichinis išgyvenimas nenufotografuojamas. Svarbesnis čia yra kasdienybės išgyvenimo pakylėjimas“.

Fotografijos neturi pavadinimų, nenurodoma konkreti vieta, tačiau žmogus, bent kartą keliavęs į Prancūziją, daugelyje jų atpažins matytus (ir jaustus) Paryžiaus gatvių vaizdus: mažus staliukus, sustatytus palei laukų kavinėlės sieną, dviračius, atremtus prie medžio, siauras į kelias puses besišakančias senamiesčio gatveles. Alvydas Lukys, juodai baltose fotografijose fiksuodamas kasdienybės akimirką, visgi pasirenka, kad ji būtų estetiška, kupina tuoj užplūsią malonių atsiminimų ar geresnio gyvenimo svajų. Verta pastebėti, kad parodoje „Deja vu“. Sublimuota realybė“ fotomenininkas perteikia asmeninius deja vu momentus, būtent jam pačiam kėlusius „jau išgyventos akimirkos“ pojūčius, kurie kitam žmogui negali sukelti panašių potyrių, tik naujų asociacijų.

Mažesnio formato spalvotų fotografijų serijoje „deja vu“ kuria kiekvienoje jų pasirodantis gatvė nuo šaligatvio skiriančių tvorelių metalinis bumbulas, atsirandantis priekiniame plane ir taip tampantis pagrindiniu vaizdiniu atskaitos tašku. Už

Alvydo Lukio nuotrauka.

šio metalinio bumbulo fiksuojamas vis kitas miesto peizažas: namų fasadų fragmentai, gatvelės, grafiti užrašais išmargintos sienos, parko kampeliai. Galbūt tai ir yra raktas į „jau patirtą būseną“, kurią mums sukelia kažkur seniai matyta ta pati maža detalė, ir kelianti atpažįstamumo pojūtį.

Tos mažos detalės, slypinčios

Vilniaus dailės akademijos Fotografijos ir medijos meno katedros vedėjas einantis prof. pareigas Alvydas Lukys.

atmintyje ir atrandančios prasmę tik prisiminimuose, susitelkia Alvydo Lukio užfiksuotose kasdienybės išgyvenimuose: jaukiame kiemelyje sau vietą randa akmeninis krokodilas, iškelta galva ir kiek pražiotais nasrais (galbūt kažkada pro juos tryško fontano vanduo), baltas „kiniškas“ paukščių narvelis, nenuspėjamo šimtmečio kolonų kapiteliai, medinėje dėžėje augantis bambukų krūminas. Šie visi nenuauji, gerokai apdaužyti daiktai fotomenininko objekte virsta egzotiška, jaukia ir slėpininga kompozicija, traukiančia estetiniu pajautimu ir užmirštu grožiu.

Pirmajame galerijos „Akademija“ aukšte eksponuojama parodos „Deja vu“. Sublimuota realybė“ dalį papildo antrajame aukšte įrengta instaliacija. Čia kiek prislopintos šviesos fone matome neryškus tėtines akmenų, lauko riedulių, vandens pakrantės vaizdų fotografijas, o nuotaiką kuria sklindantis garsas: neaiškių daiktų šiuoždėjimas, girgždėjimas, atpažįstamas uždaro lagamino užtrauktuko brazdės.

Subjektyvią „deja vu“ akimirką, kurios pavadinimu tapo prancūziškas terminas, patikslina dar vienas tos pačios kalbos tėtinio laiko apibūdinimas: „imparfait“ – būtasis nebaigtinis. „Deja vu“ momentas toks, kurį jau išgyvenome, nors neturėjome tam pagrindo. Galbūt aplankėme nepažintą miestą sapne ar induistų teigiamame praėjusiame gyvenime. Bet visada ši akimirka – mistiška ir pakylėjanti virš kasdienybės, tokia, kokią fiksuoja Alvydo Lukio fotoobjektyvas.

Arvydas Barzdukas, gyvenantis Falls Church, VA, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 100 dol. auką laikraščiui paremti. Ačiū, kad mus skaitote ir remiate.

Rožė Ražauskienė, gyvenanti Dearborn Heights, MI, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuširdžiai dėkojame.

Izabelė Stankaitis, gyvenanti Chesterland, OH, atsiuntė dosnią 100 dol. auką „Draugo“ leidybai paremti. Nuširdžiai Jums dėkojame už dosnumą.

Vida Kuprytė, gyvenanti Riverside, IL, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą bei atsiuntė mums 150 dol. auką. Ačiū už dosnią auką.

Mirė neeilinių darbų rėmėja G. Šlapelytė Sirutienė

2009 m. sausio 5 d. Santa Monica, CA, JAV, sulaukusi garbaus 99 metų amžiaus, mirė žymios vilniečių šeimos palikuonė, visuomenininkė ir neeilinių darbų rėmėja Gražutė Šlapelytė Sirutienė.

Gr. Šlapelytė Sirutienė gimė Vilniuje 1909 m. lapkričio 29 d. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jos didžiausias nuopelnas yra 1996 m. Vilniuje atidarytas jos tėvų Marijos ir Jurgio Šlapelių vardo namas-muziejus (Pilies 40, LT-01123 Vilnius). Ji yra šio muziejaus steigėja ir fundatorė. Atgavusi senamiestyje nacionalizuotą savo tėvų namą, jį padovanojo Vilniaus miestui ir jame įkūrė dabar savivaldybės žinioje veikiančią muziejų. Po motinos mirties Vilniaus universiteto bibliotekai perleido tėvų sukaupytą archyvą ir biblioteką, o Lietuvių kalbos institutui – tėvo per dešimtmečius rinktą žodyninę medžiagą.

Sukaktuvinininkė lenkų okupacijos metu Vilniuje 1927 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją, 1937 m. Vilniaus universitete gavo filosofijos ir lenkų bei lietuvių filologijos diplomą. 1932 m. mokytojavo Švenčionių gimnazijoje, o 1933–37 m. Vytauto Didž. gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą ir Lietuvos geografiją. Nuo 1939 m. dirbo Lituanistikos institute Kaune ir Vilniuje. 1942 m. Vilniuje ištekėjo už Aloyzo Siručio (1910–1990).

1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. atvyko į JAV, tarnavo banke ir dalyvavo visuomeninėje lietuvių veikloje. 1950 m. su kitais įsteigė Vilniaus krašto lietuvių sąjungą Amerikoje ir aktyviai joje veikė. Vėliau darbavosi Čikagos lietuvių kalbos draugijos veikloje, tvarkė draugijos rengiamas lietuvių kalba radijo vlandėles, bendradarbiavo periodikoje.

Gr. Šlapelytės Sirutienės straipsniai spaudoje pasirodė dar studijų metais Vilniuje – „Vilniaus šviesoje“, po 1945 m. Vokietijoje – „Žiburiuose“, „Moteryų žodyje“, „Tėvynės sarge“, JAV – daugiausia Vilniaus krašto temomis „Drauge“, „Aiduose“, „Akiračiuose“, „Karyje“, „Skautų aide“, „Moteryje“ ir kt. Devintojo dešimtmečio pradžioje talkino Broniui Kvikliui, rengiančiam du kapitalinius „Lietuvos bažnyčių“ Vilniaus arkivyskupijos tomus.

Jos skatinimu ir lėšomis 2000 m. Vilniuje Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas išleido beveik 500 psl. prof. Vl. Žuko veikalą „Marijos ir Jurgio Šlapelių knygynas Vilniuje“.

Gražutė Šlapelytė Sirutienė studijų metu Vilniuje.

2004 m. pasirodė jos straipsnių rinkinys „Vilnijos atgarsiai“ (230 psl.). Taip pat M. ir J. Šlapelių sukaupta, Vilniaus kultūriniam palikimui reikšminga archyvinė medžiaga, vėl Gr. Šlapelytės Sirutienės lėšomis išleista, dokumentuota kitoje Vl. Žuko knygoje „Marijos ir Jurgio Šlapelių archyvas“ (2006). Neeiliniu reveransu J. ir M. Šlapelių biografioms yra U. Damševičiaus ir J. Matonio 2004 m. sukurtas kompaktinis vaizdo diskas „Ištikimi lietuviškam žodžiui“. Visa tai atlikta Gr. Šlapelytės Sirutienės lėšomis bei vienokiu ar kitokiu rūpesčiu, šalia finansinės paramos atgauto namo remontui bei metų metais besitęsiančios muziejaus globos. Lietuvos Respublikos Prezidentas 2000 m. ją apdovanojo V laipsnio Gedimino ordinu, 2000 m. ji yra gavusi „Vilniaus garso“ premiją, Draugo fondo garbės narės bei kitus apdovanojimus.

Tiesiogiai ar per savo įsteigtą fondą „Gražutė Sirutis Foundation“ šalia muziejaus bei čia paminėtų leidinių mecenatė yra rėmusi Amerikos ir Europos lietuvių spaudą, parapijas bei vienuolynus, Lietuvių Bendruomenės JAV veiklą, Bendrąją Amerikos lietuvių fondą (BALF), Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje, Šv. Kazimiero akademiją Romoje bei kitas lietuvių visuomeninės, religinės veiklos sritis.

„Draugo“ info

Peršalimą lengviau įveikti vaistais?

Atkelta iš 9 psl. peršalimo yra slopinančių, migdančių poveikiu pasižyminčių medžiagų). Vaistiniai augalai, jų arbatos, pagaminti iš gamtinės žaliavos, pasižymi švelnesniu poveikiu organizmui, jie lengviau pasisavinami. Šios priemonės labai retai sukelia nepageidaujamas reakcijas, todėl jas be baimės galima vartoti tiek vaikams, tiek suaugusiems ir vyresnio amžiaus žmonėms. Dėl minėtų priežasčių geriau rinktis natūralias priemones peršalimui gydyti:

- Arbatas su vaistažolėmis – liepžiedžiais, aviečių lapais, ramunėlių žiedais, čiobreliais, melisų lapais, juodųjų serbentų šakelėmis, šalaviju, šeimamedžio žiedais (vaistinėse yra šių vaistažolių arbatų mišinių), arbatą su citrina.

- Karštas vonias ar vonėles kojoms, rankoms su įvairiomis vaistažolėmis, druska. Inhaliacijos su ramunėlių nuoviro garais.

- Seniai žinomas medaus, ypač liepinio, reikšmė peršalusiesiems. Kvėpavimo takų ligų gydymui medus gali būti vartojamas kaip vidinis vaistas, čiulpti, gerti kartu su vaistažolių nuovirais, ištirpinus jį kiek atvėsintame skystyje, kad nežūtų biologiškai vertingos medžiagos, taip pat įpurškimams, inhaliacijoms.

- Alavijo sultis, kurias galima lašinti tiesiai į nosį.

- Nakčiai kojoms patariama šilta vonelė su druska ar garstyčiomis, po kurios reikia apsiauti šiltas vilnones kojines.

„Sveikas žmogus“

A † A EDITA E. KUPREIŠIS ŽEMAITAITYTĖ

Mirė 2009 m. sausio 3 d.

Gyveno Oak Lawn, IL.

Gimė 1941 m. Faulekrost, Vokietijoje.

Nuliūdę liko broliai ir seserys: Ela Žemaitaitis, Martynas Žemaitaitis su žmona Elena, Zelma ir Kastytis Tuskėnas, Irma ir Edward Bargelis, svainė Anna Žemaitaitis, daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Edita buvo žmona a. a. Romo; sesuo a. a. Lydia Budvytis, a. a. Martos Krivickas, Augusto Žemaitaičio.

Priklausė Tėviškės parapijai.

Velionė pašarvota pirmadienį, sausio 5 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v., atsisveikinimas 7 v. v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 6 d. Iš laidojimo namų 11 val. ryto velionė bus atlydėta ir palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700

A † A JUOZUI NAVAKUI 1906–2008

Amžinybėn iškeliavus, mūsų giliausia užuojauta jo žmonai, tetai JULIJAI NAVAKIENEI, dukrai JULYTEI su vyru DENIS STORK, sūnui JONUI su žmona BARBARA ir jų šeimai.

*Ivor Renė ir Onutė
Damaitė Fielding su šeima*

Mountain View, California

Afganistane – „Žmonės su mėlynomis akimis“: Lietuva ir NATO

Atkelta iš 5 psl.

Anksčiau sovietų kariuomenėje lietuviai irgi buvo pripažinti ir gerbiami. Seni sovietų karininkai sakydavo: „Jei reikia ką nors, bent kiek sudėtingesnio žmoniškai padaryti – pasiųsk lietuvių arba latvių, ir būsi ramus.“ Patys rusai buvo žinomi kaip drąsūs, draugiški, solidarūs, bet per daug linkę ranka numoti. Kad šią dieną saugumui afganistane gerbia lietuvius ir pasitiki lietuvių kariais, nėra išimtis.

Šiomis dienomis Lietuvos kariams Afganistane NATO parūpina geriausius ginklus ir naujausią karinę technologiją. Lietuva, Latvija ir Estija esa pilnateisės NATO narės jau nuo 2004 metų. Tačiau ligi šiol NATO nėra parengusi konkrečių planų šias Baltijos šalis apginti, nes NATO vengė viešai pareikšti ar parodyti, kad Rusija yra laikoma ateities priešu. Manoma, kad šiais, ateinan-

čiais 2009 metais tai pasikeis, ir NATO biurokratai Briuselyje pradės ruošti planus ir būdus, kaip apginti Baltijos šalis.

Dar vienas klausimas, kuris turi būti išspręstas, yra tas, kad beveik neįmanoma veiksmingai apginti Baltijos šalių, į tokį planą neįjungus Suomijos ir Švedijos. Švedija nepriklauso NATO, o Suomija oficialiai laikosi visiškai neutraliai. Bet šiomis dienomis abi Skandinavijos šalys pradeda rimčiau žiūrėti į vis agresyvesnę tampančią Rusiją. Švedija pradeda daugiau bendrauti apsaugos srityje su Norvegija, kuri yra NATO narė. Manoma, kad ateityje visos trys Skandinavijos šalys artimiausiu metu ir veiks karinėse ir saugumo srityse.

Medžiaga šiam straipsniui surinkta iš įvairių Lietuvos, JAV ir tarptautinių šaltinių.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

◆**Sveikindami skaitytojus su** Naujaisiais metais norime pranešti, kad 2009 metų „Draugo“ kalendorius skaitytojams yra išsiųstas ir tikrai juos pasieks.

◆**Lemonto Socialinių reikalų** skyrius Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte sausio mėnesį rodys dokumentinius filmus: sausio 7 d. – „Tokia žemė“ ir „Monsinjoras“; sausio 14 d. – „Bernardas Brazdžionis ir Sugrįžimas“; sausio 21 d. „Nesulaužyti priesaikos“; sausio 28 d. – „Ilgas kelias namo“ ir „Neregėta Lietuva“. Maloniai kviečiame atvykti pasižiūrėti.

◆**Sausio 10 d., šeštadienį, 6 val. v.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikų E. Vertelkaitės, B. Zokaitytės ir kompozitoriaus Mariaus Salyno paroda – muzikinis vakaras „Taškas, kablelis, daugtaškis...“. Renginius, skirtus Lietuvos vardo tūkstantmečiui pažymėti, organizuoja LR generalinis konsulas Čikagoje, Čiurlionio galerija ir Čikagos miesto kultūros reikalų departamentas.

◆**Sausio 16 d., penktadienį, 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 atidaroma lietuvių kilmės menininko iš Arizona Keith Stanton šiuolaikinės fotografijos paroda „Laisvė nuo darbo“ („Exemption from Occupation“). Ši paroda tęsia lietuvių kilmės menininkų pristatymą, skirtą Lietuvos Tūkstantmečio paminėjimui ir „Vilniaus – Europos Kultūros sostinės 2009“ metams. Paroda veiks iki vasario 20 d. Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆**Maloniai kviečiame į Lietuvių** Fondo pokylį, kuris įvyks šeštadienį, 2009 m. sausio 17 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th Street Lemont, IL. Programoje: 6 val. v. – jaunųjų menininkų: Gabrielės Aušraitės, Audros Brooks, Dainos Lukas, Vilijos Pakalnis, Vaivos Rimeika, Indrės Sabaliūtės, Natalijos Skvirblytės, Aro Volodkos paroda Lietuvių dailės

JAV LB Waukegan-Lake County apylinkėje

◆**Sausio 17 d., šeštadienį, 7:30 val. v.** – Sporto vakaras Center Club, 200 W. Golf Road, Libertyville, IL. Programoje: krepšinis, tinklinis, baseinas, pica... Įėjimas – 10 dol. asmeniui.

◆**Waukegan-Lake County Lietuvių Bendruomenė** sausio 25 d. 2 val. p. p. kviečia muzikos mylėtojus į Vilniaus styginio kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertą, kuris vyks Libertyville Civic Center patalpose.

◆**Vasario 15 d., sekmadienį, nuo 3 val. p. p. iki 11 val. v.** – pasislidinėjimas Wilmot, WI. Informacija tel.: 847-362-8675.

◆**Kovo 1 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** – Lietuvos nepriklausomybės šventė Libertyville Civic Center, 135 W. Church Street, Libertyville, IL. Prelegentė: Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

muziejuje. 7 val. v. – vakariėnė ir šokiai PLC pokylių salėje. Vietas užsakyti galite tel.: 630-257-1616 arba rašyti zinios@lithfund.org.

◆**JAV LB taryba nuoširdžiai** kviečia Jus kandidatuoti į PLB XIII Seimą. Visi kandidatai turi užpildyti prisistatymo anketą, kurią rasite JAV LB tinklalapyje (www.javlb.org), ir atsiųsti JAV LB XVIII tarybos prezidento pirmininkei Danguolei Navickienei, 3020 Adirondack Ct., Westlake Village, CA 91362 (el. paštas: navickas@roadrunner.com) arba Tarybos prezidento sekretoriui Jurgiui Jogai, 27084 Alabastro Dr., Valencia, CA 91354, (el. paštas: fjoga@aol.com) iki 2009 m. sausio 20 d. Kandidatams reikia surinkti 10 juos remiančių JAV LB narių parašų.

◆**Vilniaus styginio kvarteto ir** pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertas vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 24 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆**Laisvės premijos politinių** studijų savaitgalis Čikagoje vyks sausio 30 – vasario 1 dienomis. Programoje: pranešimai, svarstymai, diskusijos, 2008 m. Laisvės premijos laureato paskelbimas ir pristatymas, rezoliucijų priėmimas.

◆**Vidurio Vakarų apygardos Lietuvos** Vyčiai vasario 1 d., sekmadienį, maloniai kviečia į kasmetinį pokylį „Memories of Lithuania“, kuris vyks Hilton viešbutyje, 9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn, IL. Pokylio pradžia – 1 val. p. p. Pokylio metu ne tik švėsime Lietuvos Nepriklausomybės dieną, bet ir 2008 m. kasmetiniu Garbės apdovanojimu atžymėsime Vaikų globos organizacijos „Saulutė“ pirminkę Indrę Tījūnėlienę už jos ilgametį triūsą padedant Lietuvoje gyvenantiems vaikams ir sunkiai besiverčiantiems šeimoms. Bilietus į pokylį galite įsigyti pas Dolores Wainauskas tel.: 708-424-4119 arba Vidurio Vakarų apygardos Lietuvos Vyčių organizacijos narius. Bilieto kaina – 40 dol. asmeniui.

Sausio 4 d., sekmadienį, pasiklausyti šventinio koncerto į Lietuvių dailės muziejų, Pasaulio lietuvių centre (Lemonte) muzikos mylėtojus pakvietė operos dainininkas iš Lietuvos Liutauras Navickas ir dainininkė Genovaitė Bigenytė. Dainininkams akompanavo pianistė Loreta Meištinkienė.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba (PLJS) informuoja, kad 2009 m. sausio 3 d. Montevideo mieste, Urugvajuje prasidėjo Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas, kuris tęsis iki sausio 11 d. Renginių organizavo Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) kartu su PLJS ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininku prelatu Edmundu Putrimu.

Suvažiavime dalyvauja atstovai iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Venesuelos, Kanados, Lietuvos ir PLB valdybos nariai. Vykstančiose „Studijų dienos“ rušiamasi ateinančiam XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje 2009 m. gruodžio 22 d. – 2010 m. sausio 7 dienomis. Suvažiavime taip pat nagrinėjama dabartinė jaunimo ir Lietuvių Bendruomenės situacija Pietų

Amerikoje ir ieškoma būdų, kaip išlaikyti lietuvių bendrumą ir pritraukti daugiau narių į jaunimo organizacijas.

Daugiau informacijos: Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (uljsajunga@gmail.com) arba Pietų Amerikos atstovas Juan Ignacio Fournet Kalvelis (jkalvelis@yahoo.com) arba (kalvelis_jif@hotmail.com) ir PLJS (www.PLJS.org). Tel. pasiteiravimui: 549 -221-616-4962; +54 221-464-483.

Rėmėjai: Lietuvių Fondas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, Kanados Lietuvių Bendruomenė, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais turime ir būti!

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos info

„Draugo“ knygynėlyje

„in your pocket“

Prieš važiuojant į Lietuvą siūlome skaitytojams atvykti į „Draugo“ knygynėlį ir įsigyti kelionių gidus po Kauną, Klaipėdą ar Vilnių. Tai nedideli leidinukai, kuriuose rasite visą informaciją apie šių miestų viešbučius, restoranus, kavines. Sužinosite, kur ir kokie vyksta renginiai, kokios lankytinos vietovės.

Rasite čia ir žemėlapius, kurie Jums padės geriau orientuotis ne tik išvardintuose miestuose, bet ir aplink tuos miestus esančiose vietovėse. Kiekvieno leidinuko gale įdėtas ir visos Lietuvos žemėlapis.

Knygutės nedidelės, jomis patogiau naudotis, jose nemažai spalvotų nuotraukų.

Leidinukai išleisti anglų kalba, tad tai puiki priemonė angliakalbiui turistui, susiruošusiam į Lietuvą.

Šiuos leidinukus galite nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Vienos knygutės kaina – 4 dol. Jas galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiunčiant daugiau – už kiekvieno leidinuko persiuntimą – 2,5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

**„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500**